

SPIS TREŚCI:

I. WPROWADZENIE	- 3 -
1. Podstawowe informacje, tryb opracowania	- 3 -
2. Powiązania polityki przestrzennej samorządu terytorialnego z polityką przestrzenną województwa	- 4 -
3. Podstawa opracowania studium	- 4 -
II. PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE	- 6 -
1. Obszar gminy	- 6 -
2. Funkcje gminy	- 6 -
III. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO I GOSPODARCZEGO GMINY	- 7 -
1. Uwarunkowania rozwoju gminy wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego i kulturowego.....	- 7 -
1.1. Ukształtowanie terenu	- 7 -
1.2. Budowa geologiczna	- 7 -
1.3. Surowce mineralne	- 7 -
1.4. Gleby	- 9 -
1.5. Wody powierzchniowe i podziemne	- 9 -
1.6. Warunki klimatu lokalnego	- 10 -
1.7. Flora, fauna	- 11 -
1.8. Hałas	- 11 -
1.9. Pole elektromagnetyczne.....	- 12 -
1.10. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska i poważne awarie	- 12 -
2. Obszary i obiekty środowiska przyrodniczego i kulturowego objęte ochroną	- 13 -
2.1. Środowisko przyrodnicze	- 13 -
2.1.1. Rezerваты przyrody.....	- 13 -
2.1.2. Obszary chronionego krajobrazu	- 14 -
2.1.3. Zespoły Przyrodniczo-Krajobrazowe.....	- 14 -
2.1.4. Pomniki przyrody.....	- 14 -
2.1.5. Inne obiekty cenne przyrodniczo.....	- 14 -
2.2. Środowisko kulturowe	- 15 -
2.2.1. Rys historyczny	- 15 -
2.2.2. Stanowiska archeologiczne.....	- 18 -
3. Uwarunkowania społeczno-demograficzne rozwoju gminy	- 19 -
3.1. Uwarunkowania w zakresie demografii.....	- 19 -
3.1.1. Liczba i rozmieszczenie ludności	- 19 -
3.1.2. Ruch naturalny ludności	- 20 -
3.2. Uwarunkowania społeczne w zakresie rynku pracy	- 20 -
3.3. Infrastruktura społeczna.....	- 22 -
3.3.1. Sieć osadnicza	- 22 -
3.3.1. Administracja	- 22 -
3.3.2. Oświata i wychowanie	- 22 -
3.3.3. Pomoc społeczna i ochrona zdrowia.....	- 23 -
3.3.4. Bezpieczeństwo publiczne	- 23 -
3.3.5. Bankowość	- 23 -
3.3.6. Kultura, sport i rekreacja	- 23 -
3.3.7. Poczta.....	- 24 -
3.3.8. Zasoby i warunki mieszkaniowe	- 24 -
4. Uwarunkowania gospodarczo-ekonomiczne rozwoju gminy.....	- 25 -
4.1. Rolnictwo.....	- 25 -
4.1.1. Stopień wykorzystania gruntów ornych	- 26 -
4.1.2. Jakość gruntów.....	- 26 -
4.1.3. Wyposażenie techniczne rolnictwa	- 27 -
4.1.4. Produkcja rolnicza	- 27 -
4.1.5. Produkcja zwierzęca	- 27 -
4.2. Uwarunkowania wynikające ze stanu działalności produkcyjno-usługowej	- 28 -
5. Uwarunkowania rozwoju komunikacji.....	- 29 -
5.1. Sieć drogowa	- 29 -
5.2. Sieć kolejowa	- 30 -
6. Uwarunkowania rozwoju infrastruktury technicznej.....	- 30 -
6.1. Zaopatrzenie w wodę	- 30 -
6.2. Odprowadzanie ścieków	- 30 -
6.3. Gospodarka odpadami.....	- 30 -
6.4. Zaopatrzenie w energię elektryczną	- 31 -
6.5. Zaopatrzenie w ciepło	- 31 -

6.6. Zaopatrzenie w gaz.....	- 31 -
6.7. Telekomunikacja	- 31 -
7. Szanse rozwoju gminy Siemkowice i zagrożenia gminy Siemkowice	- 31 -
IV. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA	- 33 -
1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów	- 33 -
2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone z zabudowy	- 34 -
2.1. Tereny wyłączone spod zabudowy ze względu na przepisy odrębne	- 34 -
2.2. Tereny, na których ogranicza się lokalizację zabudowy ze względu na ochronę walorów przyrodniczych.....	- 34 -
2.3. Tereny zabudowy.....	- 34 -
3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk	- 37 -
3.1. Ochrona istniejących zasobów przyrodniczych gminy.....	- 38 -
3.2. Ochrona wód.....	- 41 -
3.3. Ochrona zasobów glebowych	- 42 -
3.4. Koncepcja kształtowania systemu ekologicznego	- 42 -
3.5. Ochrona powietrza	- 43 -
3.6. Kształtowanie krajobrazu i terenów przyrodniczo czynnych.....	- 43 -
4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	- 43 -
5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej	- 45 -
5.1. Infrastruktura techniczna.....	- 45 -
5.1.1. Gospodarka wodno – ściekowa	- 45 -
5.1.2. Gazownictwo	- 45 -
5.1.3. Gospodarka ciepła	- 45 -
5.1.4. Zagospodarowanie odpadów	- 45 -
5.1.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną.....	- 45 -
5.1.6. Telekomunikacja.....	- 46 -
5.2. Układ drogowy	- 46 -
5.3. Ścieżki rowerowe	- 47 -
6. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym	- 47 -
7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1	- 47 -
8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m ² oraz obszary przestrzeni publicznej	- 48 -
9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne	- 48 -
10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	- 48 -
10.1. Tereny rolne	- 48 -
10.2. Tereny trwałych użytków zielonych.....	- 49 -
10.3. Tereny leśne	- 50 -
10.4. Tereny przeznaczone do zalesienia	- 52 -
11. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych.....	- 52 -
12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	- 52 -
13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. nr 41, poz. 412 oraz z 2002 r. nr 113, poz. 984 i nr 153, poz. 1271)	- 52 -
14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.....	- 52 -
15. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych	- 53 -
16. Inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie	- 53 -
V. POLITYKA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA	- 54 -
VI. INTERPRETACJA ZAPISÓW USTALEŃ STUDIUM	- 56 -
VII. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ I SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM .	- 57 -
VIII. OBJAŚNIENIE ZMIAN W NOWYM OPRACOWANIU W STOSUNKU DO POPRZEDNIEJ EDYCJI STUDIUM	- 59 -

I. WPROWADZENIE

1. Podstawowe informacje, tryb opracowania

Rada Gminy Siemkowice Uchwałą nr XXIV/150/01 z dnia 20 grudnia 2001 r. przyjęła „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemkowice*”, w którym określono główne cele i kierunki rozwoju przestrzennego oraz zasady prowadzenia polityki przestrzennej gminy.

Proces związany ze sporządzeniem projektu studium poprzedziły prace przygotowawcze, w wyniku których przygotowano niezbędne materiały pisemne i kartograficzne, przedstawiające stan zagospodarowania przestrzennego gminy. W oparciu o te materiały sporządzono projekt studium, przyjętego przez Radę Gminy w/w uchwałą.

W miarę upływu czasu materiał ten wymagał uzupełnienia, wzbogacenia i uszczegółowienia o aktualną sytuację i ewoluujące potrzeby gminy.

Wójt Gminy Siemkowice dokonał analiz i oceny aktualności studium, która wykazała potrzebę zmiany studium.

Po dokonaniu oceny Wójt Gminy Siemkowice wystąpił do Rady Gminy z wnioskiem o przystąpienie do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemkowice w zakresie zmiany trasy linii elektroenergetycznej 400 kV.

Rada Gminy Siemkowice Uchwałą nr XI/48/07 z dnia 28 grudnia 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemkowice w zakresie zmiany trasy linii elektroenergetycznej 400 kV wyraziła wolę zmiany tego dokumentu.

Z wejściem w życie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80 poz. 717, z późn. zm.) zmienił się zakres, problematyka i tryb sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Z nowych, obowiązkowych do uwzględnienia elementów studium, należy wyszczególnić i ustalić zasady ochrony dóbr kultury współczesnej, określić obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu gminnym i ponadlokalnym, obszary przestrzeni publicznej, określić obszary, dla których sporządzenie planu miejscowego jest obowiązkowe na podstawie przepisów odrębnych, określić obszary, dla których gmina zamierza sporządzić plan miejscowy, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, wyszczególnić obszary występowania złóż surowców mineralnych, obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych, granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych oraz inne obszary problemowe w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie. Przystępując zatem do korekty poprzedniej edycji studium, należało dostosować cały dokument do wymagań obecnie obowiązującej ustawy.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80 poz. 717, z późn. zm.) sporządzającym studium jest Wójt Gminy Siemkowice. Studium jako dokument przyjmowany jest uchwałą Rady Gminy i podlega nadzorowi wojewody co do zgodności z prawem.

Studium zawiera tekst oraz rysunki: planszę „Uwarunkowania” w skali 1 : 10 000 oraz planszę „Kierunki zagospodarowania, polityka funkcjonalno-przestrzenna” w skali 1 : 10 000.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego powstało w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80 poz. 717, z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233),

- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 maja 2004 r. w sprawie sposobu uwzględniania w zagospodarowaniu przestrzennym potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz.U. Nr 125, poz. 1309),
- przepisy odrębne.

Studium jest narzędziem kształtowania polityki przestrzennej Samorządu. Jest ono wyrazem jego poglądów i postanowień związanych z rozwojem gminy. Głównym zadaniem studium jest określenie polityki przestrzennej gminy wpisanej w politykę przestrzenną państwa oraz ogólnych kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego gminy. Studium ma za zadanie także sformułowanie lokalnych uwarunkowań, celów i programów rozwoju, dzięki czemu staje się ono dokumentem wytyczającym ogólną politykę przestrzenną gminy, a jednocześnie posiadać będzie charakter wytycznych do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Określona w studium polityka przestrzenna jest zgodna z zasadami ustanowionymi przepisami prawa i uwzględnia w zagospodarowaniu gminy:

- dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu,
- stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony,
- walory krajobrazowe, stan środowiska przyrodniczego oraz wymagania jego ochrony,
- warunki i jakość życia, ochrona zdrowia oraz bezpieczeństwa ludności i mienia,
- potrzeby i możliwości rozwoju gminy,
- stan prawny gruntów,
- występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie odrębnych przepisów,
- występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych,
- występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych,
- stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami,
- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych,
- wymagania dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury,
- walory ekonomiczne przestrzeni i prawo własności,
- potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa.

Zgodnie z art. 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, studium uchwała Rada Gminy. Nie jest ono aktem prawa miejscowego, ale zawarte w nim i uchwalone przez Radę Gminy zasady polityki przestrzennej winny być wiążące dla Wójta i wszystkich jednostek organizacyjnych działających na terenie gminy. Jest to więc ważny akt władczy, w którym Rada Gminy bezpośrednio wpływa na działania całego swojego aparatu wykonawczego.

2. Powiązania polityki przestrzennej samorządu terytorialnego z polityką przestrzenną województwa

Wójt Gminy Siemkowice sporządzając studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy ma obowiązek uwzględnienia ustaleń strategii rozwoju województwa zawartych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa (art. 11 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Wójt przedkłada studium do zaopiniowania i uzgodnienia. Szczególnie istotne jest, aby w studium zostały uwzględnione zamierzenia w zakresie ponadlokalnych inwestycji komunalnych i rządowych związanych z zagospodarowaniem terenów.

3. Podstawa opracowania studium

Podstawą prawną przystąpienia do opracowania „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Siemkowice” jest art. 9 ustawy o planowaniu

i zagospodarowaniu przestrzennym oraz Uchwała Rady Gminy Siemkowice nr XI/48/07 z dnia 28 grudnia 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemkowice w zakresie zmiany trasy linii elektroenergetycznej 400 kV.

II. PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE

1. Obszar gminy

Gmina Siemkowice leży w południowej części województwa łódzkiego. Administracyjnie gmina Siemkowice stanowi jedną z ośmiu gmin powiatu pajęczańskiego i sąsiaduje z:

- od północy, północnego - wschodu i wschodu z gminą Kielczyglów,
- od północy i północnego - zachodu z gminą Osjaków,
- od południowego-wschodu z gminą Pajęczno,
- od południa z gminą Działoszyn,
- od zachodu z gminą Wierzchlas.

Powierzchnia gminy wynosi 97,4 km².

2. Funkcje gminy

Gmina Siemkowice podobnie jak inne gminy powiatu pajęczańskiego ma charakter rolniczy. Powiat pajęczański jest krajowym potentatem w zakresie uprawy warzyw. Związki gospodarcze gminy z obszarami sąsiadującymi dotyczą rynku zbytu wytworzonych produktów rolnych oraz rynku pracy (bliskie położenie Cementowni „Warta” S.A. spowodowało, iż pracuje tam wielu mieszkańców gminy Siemkowice).

III. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO I GOSPODARCZEGO GMINY

1. Uwarunkowania rozwoju gminy wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego i kulturowego

1.1. Ukształtowanie terenu

Pod względem fizyczno-geograficznym gmina Siemkowice leży w zasięgu Kotliny Szczercowskiej, wchodzącej w skład Niziny Południowo-Wielkopolskiej. Kotlina Szczercowska ograniczona jest wysoczyznami: Złoczewską - od zachodu, Łaską - od północy, Bełchatowską - od wschodu i południa. Jest ona częściowo podmokła i zatorfiona. Obszar ten charakteryzuje się monotonnym krajobrazem, lekko falistej równiny polodowcowej, ponad którą miejscami wznoszą się wzgórza morenowe.

Omawiany obszar leży średnio na wysokościach 170,0 - 180,0 m n. p. m. Najniższe wysokości bezwzględne występują w dolinie Warty - ok. 160,0 m n. p. m., najwyższe natomiast na wschód od miejscowości Ożegów - 213,5 m n. p. m. Lokalnie spotyka się wyniesienia w postaci moren polodowcowych lub wzgórz wydmych. Dolina rzeki Warty jest płaska i zabagniona. Wody podziemne związane są z czwartorzędowym poziomem wodonośnym. Kolektorem wód są piaski średnioziarniste.

1.2. Budowa geologiczna

Obszar gminy Siemkowice leży w zasięgu północnej części monokliny przedsudeckiej. Najstarszymi rozpoznanymi utworami na tym obszarze są utwory karbonu wykształcone w postaci piaskowców różnoziarnistych i łupków. Występują one w tym rejonie na głębokości 260,0 m p. p.t. Nad utworami karbonu leżą dolomity, w stropie z anhydrytami - permu. Strop tych osadów zalega na głębokości 230,0 m p. p. t. Na utworach permskich występuje pełny profil triasu wykształconego w postaci iłowców ciemnoszarych oraz iłowców i mułowców, niekiedy zapiaszczonych z dodatkiem miki, ponadto utworów mułowcowo-iłowcowych z wkładkami szarzielonych łupków. Miąższość triasu dochodzi do 120,0 m. Nad utworami triasu leży jura, w której lias budują piaski kwarcowe z domieszką łupków. Utwory jurajskie pojawiają się na głębokości poniżej 30,0 m p. p. t., a miąższość całego kompleksu dochodzi do około 110,0 m. Utwory kredowe na terenie gminy Siemkowice nie zostały nawiercone. Osady trzeciorzędowe występują w obrębie gminy, z wyjątkiem części południowo-zachodniej, w postaci ilów, niekiedy marglistych. Stwierdzono je pod nakładem od 25-60 m. Utwory czwartorzędowe pokrywają równomiernie cały obszar gminy Siemkowice. Miąższość ich średnio wynosi ponad 30 m. W budowie geologicznej omawianego obszaru udział biorą osady zlodowacenia południowo-polskiego i środkowo-polskiego, głównie stadiału Warty. Wykształcone są one w postaci piasków akumulacji lodowcowej i wodnolodowcowej oraz glin zwałowych. Osady piaszczysto-żwirowe związane są ze strefą czołowo-morenową i genetycznie związane są ze zlodowaceniem środkowo-polskim. Są to przeważnie piaski drobno- i średnioziarniste z małą domieszką frakcji żwirowej i występują sporadycznie, i są słabo wysortowane. Wśród form czołowo-morenowych przeważa typ moren recesyjnych. Utwory piaszczysto-żwirowe występują w postaci nieregularnych czap, soczew, bądź skupień głównie w kulminacjach wzniesień. Piaski i żwiry akumulacji rzecznej budują starsze tarasy plejstocenijskie doliny Warty. Holocen reprezentowany jest przez wydmy i osady frakcji korytowej. Wydmy usypane są w postaci wydłużonych wałów parabolicznych i odosobnionych pagórków.

1.3. Surowce mineralne

Pod względem surowcowym gmina Siemkowice jest niezbyt zasobna. Utwory akumulacji lodowcowej, rozprzestrzenione powierzchniowo na obszarze całej gminy, reprezentowane są głównie przez piaski z glazami, piaski oraz piaski i żwiry strefy czołowo-

morenowej. Materiał występujący w istniejących odkrywkach jest źle wysortowany. Piaski i utwory piaszczysto-żwirowe zawierają nieznaczne smugi gliny i piasków pylastych. Surowiec o korzystniejszych parametrach geologiczno-górnicych i jakościowych w znacznym stopniu został już wyeksploatowany. Odkrywki te są często zarośnięte i nieczynne. W nielicznych eksploatację prowadzi okoliczna ludność, wykorzystując surowiec do celów lokalnych - budowlanych i drogowych. Piaski wydmywane występują na północ i południowy-wschód od Siemkowic, jak również w części północno-zachodniej gminy. Przybierają one formy wałów parabolicznych lub słabo zaznaczających się wzniesień. Kruszywo zalegające w odkrywkach stanowią piaski drobno- i średnioziarniste. Są one dobrym surowcem do produkcji wyrobów cementowych, cegły silikatowej. Poza odkrywkami surowców okruchowych, na obszarze gminy Siemkowice brak odsłoneń i eksploatacji innych surowców. Nie prowadzi się też prac poszukiwawczych. Wschodnia, niewielka część gminy należy do terenu górniczego „Pole Szczerców”.

Złoża na terenie gminy Siemkowice to:

- Złoże Ożegów - złoża kruszywa naturalnego (piasku) o zasobach rozpoznanych w kat. C₁. Zasoby złoża wg „Bilansu zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce” wg stanu na koniec 2006 r. wynosiły 64,0 tys. ton (zasoby geologiczne bilansowe). W budowie geologicznej złoża udział biorą utwory czwartorzędowe. Z przeprowadzonych badań wynika, że złoża budują utwory piaszczyste.

Nadkład nad złożem stanowi gleba o miąższości 0,2 m.

Kopalinę użyteczną stanowi kruszywo naturalne – piasek drobno- i średnioziarnisty, lokalnie z domieszką żwiru i otoczków. Miąższość złoża wynosi od 2,0 m do 5,6 m – średnio 3,5.

Kruszywo naturalne jest wykorzystywane do celów budownictwa ogólnego i drogowego.

Ze względu na powstanie głębokich wykopów przewiduje się, że obszar wyrobiska po zakończeniu eksploatacji zrehabilitowany zostanie w kierunku leśnym.

- Złoże Ożegów I - złoża kruszywa naturalnego (piasku) o zasobach rozpoznanych w kat. C₁. Zasoby złoża wg „Bilansu zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce” wg stanu na koniec 2006 r. wynosiły 55,0 tys. ton (zasoby geologiczne bilansowe).

Nadkład nad złożem stanowi gleba o miąższości 0,2 m.

Kopalinę użyteczną stanowi kruszywo naturalne – piasek drobno- i średnioziarnisty, lokalnie z domieszką żwiru i otoczków. Miąższość złoża wynosi od 2,0 m do 5,6 m – średnio 3,5.

Kruszywo naturalne jest wykorzystywane do celów budownictwa ogólnego i drogowego.

Ze względu na powstanie głębokich wykopów przewiduje się, że obszar wyrobiska po zakończeniu eksploatacji zrehabilitowany zostanie w kierunku leśnym.

Zgodnie z pismem Okręgowego Urzędu Górniczego - znak: KIE/511/0005/08/00177/LS z dnia 25 stycznia 2008 r. w granicach gminy Siemkowice występują następujące tereny i obszary górnicze:

- teren górniczy „Pole Szczerców” – wyznaczony w koncesji Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa nr 25/97 z dnia 01.10.1997 r. (z późn. zm.) udzielonej Kopalni Węgla Brunatnego „Bełchatów” S.A. na wydobywanie węgla brunatnego oraz kopalin towarzyszących ze złoża „Bełchatów-Pole Szczerców”. Koncesja jest ważna do dnia 17.09.2037 r.,
- teren i obszar górniczy „Ożegów I” wyznaczony został w koncesji Starosty Pajęczańskiego z dnia 20.01.2005 r., udzielonej Przedsiębiorstwu Wielobranżowemu „Wamet”, ul. Piłsudskiego 27/23, 98-355 Działoszyn, na wydobycie kruszywa

naturalnego (piasku) ze złoża „Ożegów”, na działce oznaczonej nr ewid. 2079/1 w miejscowości Ożegów. Koncesja jest ważna do dnia 19.01.2015 r.

- teren i obszar górniczy „Ożegów” wyznaczony w koncesji Starosty Powiatu Pajęczańskiego z dnia 20.01.2005 r., udzielonej Przedsiębiorstwu Wielobranżowemu „Z-Z” Zbigniew Ziarnik, ul. Parkowa 1, 98-355 Działoszyn, na wydobycie kruszywa naturalnego (piasku) ze złoża „Ożegów”, na działce oznaczonej nr ewid. 2079/2 w miejscowości Ożegów. Koncesja jest ważna do dnia 19.01.2015 r.

1.4. Gleby

Teren zajmowany przez gminę Siemkowice należy do dwóch regionów glebowo-rolniczych (wg IUNG Puławy 1977): osjakowskiego (część południowa) oraz kotliny szczercowskiej (część pozostała).

W regionie osjakowskim dominują gleby pseudobielicowe i bielicowe, rzadziej spotykamy czarne ziemie oraz gleby brunatne wylugowane. Wytworzyły się one głównie z piasków wodno – lodowcowych. Zaliczane do niskich klas bonitacyjnych często powinny być wyłączone z użytkowania rolniczego. W dolinie Warty występują gleby aluwialne (mady niskiej jakości).

W rejonie kotliny szczercowskiej przeważają gleby pseudobielicowe i brunatne, występują także czarne ziemie i mursze oraz gleby brunatne właściwe i wylugowane. Wytworzyły się w większości z piasków wodno-lodowcowych i piasków starych tarasów akumulacyjnych oraz z utworów hydrogenicznych i aluwialnych. Zaliczane są zwykle do niskich klas bonitacyjnych (zarówno grunty orne jak i użytki zielone).

W rejonie rzeki Warty oraz na terenie całej gminy występują duże kompleksy łąk, stanowiących bazę hodowlaną. Zdecydowana większość gleb na terenie gminy (ok. 80%) – to gleby bardzo kwaśne i kwaśne (pH do 5,5). Na takich glebach rośliny nie znajdują dobrych warunków wzrostu i rozwoju.

1.5. Wody powierzchniowe i podziemne

Teren gminy znajduje się w strefie ekologicznego zagrożenia. Połowa gminy znajduje się w zasięgu leja depresyjnego od kopalni węgla brunatnego „Bełchatów – Szczerców”. Obecnie lej depresyjny przesuwają się na zachód i obejmuje coraz większą część gminy. Obszar gminy leży w zlewni rzeki Warty.

W bezpośrednim sąsiedztwie gminy, wzdłuż jej zachodnich granic, płynie rzeka Warta.

Przez teren gminy przepływają:

- rzeka Wierznica,
- rzeka Wierzejka,
- rzeka Wężnica.

Wody rzeki Wierznicy w profilu pomiarowo-kontrolnym w miejscowości Chorzew (gmina Kielczygłów) zaliczono do III klasy czystości.

Na terenie gminy brak jest dużych zbiorników wodnych, natomiast zlokalizowanych jest jedynie kilka niewielkich zbiorników o charakterze stawów.

Program małej retencji dla województwa łódzkiego przewiduje na terenie gminy Siemkowice budowę:

- zbiornika retencyjnego „Ług” na rzece Wierznicy (pow. zbiornika 23 ha, pojemność zbiornika 414 tys. m³),
- zbiornika retencyjnego „Stawy Młynki” na rzece Wierznicy (pow. zbiornika 8,6 ha, pojemność zbiornika 103,2 tys. m³).

Wody podziemne na terenie województwa łódzkiego występują w utworach jurajskich, kredowych, trzeciorzędowych i czwartorzędowych.

Powszechnie eksploatowane są wody piętra czwartorzędowego. W tej kategorii wyróżnić można wody międzymorenowe, śródmorenowe, wierzchówki (zaskórne) i aluwialne. Najzasobniejsze są wody międzymorenowe występujące w osadach piaszczysto-żwirowych górnych zlodowacenia południowopolskiego i rzeczno-limnicznych interglacjału

mazowieckiego. Znaczne zasoby występują też w piaskach i żwirach wodnolodowcowych dolnych zlodowacenia Warty.

Wody występujące w czwartorzędowym piętrze użytkowym posiadają zróżnicowaną mineralizację ogólną (130-280 mg/dm³). W nielicznych przypadkach są przekroczenia wskaźnika barwy i żelaza ogólnego. Z reguły są to wody miękkie i średniotwarde.

W literaturze zajmującej się problematyką wód podziemnych, obszar Polski został podzielony na jednostki hydrogeologiczne. Gmina Siemkowice położona jest na obszarze 2 regionów: regionu wielkopolskiego (obejmującego NW fragment gminy Siemkowice) oraz regionu wieluńsko-krakowskiego (obejmującego pozostałą część gminy, powierzchniowo znacznie większy od w/w).

W regionie wielkopolskim występują wody porowe i szczelinowo-krasowe w utworach kenozoiku i mezozoiku. W regionie wielkopolskim wyodrębniono podregion kaliski, obejmujący zasięgiem NW fragment gminy. Podregion kaliski charakteryzuje się występowaniem poziomów wodonośnych w utworach czwartorzędu i jury górnej. Poziom wodonośny w utworach czwartorzędu – piaski, żwiry, występuje na głębokości do 30 m. Wydajność 2-85 m³/h, przeciętnie 10-40 m³/h. Wody porowe są pod ciśnieniem do 200 kPa, rzadziej o zwierciadle swobodnym.

Poziom wodonośny w utworach jury górnej-wapienie zlokalizowany jest na głębokości powyżej 30 m, o miąższości warstwy powyżej 100. Wydajność od 30 do ponad 120 m³/h. Wody szczelinowe i krasowo-szczelinowe są pod ciśnieniem do 500 kPa.

W regionie wieluńsko-krakowskim występują wody porowe i szczelinowo-krasowe w utworach kenozoiku i mezozoiku. W regionie wieluńsko-krakowskim wyodrębniono podregion krakowsko-częstochowski, obejmujący swoim zasięgiem większość gminy Siemkowice. Główny poziom użytkowy jest w utworach jury górnej-wapienie, na głębokości 15-100 m. Wydajność 2-30 m³/h, wyjątkowo do 70 m³/h. Są to wody szczelinowe, krasowe i krasowo-szczelinowe pod ciśnieniem do 800 kPa lub o zwierciadle swobodnym. W dolinie Warty istnieją linie źródeł i źródeł krasowo-szczelinowych, przykorytowych o wydajności do 15 dm³/s. Wody w utworach czwartorzędu (lokalnie w dolinach Warty)-piaski, żwiry, są na głębokości 5-20 m. Wydajności 2-10 m³/h. Są to wody o zwierciadle swobodnym.

Na terenie gminy istnieją niekorzystne warunki wodne - występuje deficyt wody, daje się zauważyć zjawisko stepowienia gleby. Gmina stanowi obszar zasobowy wód podziemnych GZWP „Częstochowa”, jej zachodnia część jest obszarem wysokiej ochrony tych wód (OWO).

Jurajskie poziomy wodonośne są związane głównie ze zbiornikami wód podziemnych o znaczeniu ponadregionalnym: na terenie gminy Siemkowice GZWP nr 326 reprezentowanym przez struktury wodonośne górnej jury. Wody jurajskie są z reguły wysokiej jakości. Ze względu na szczególne znaczenie gospodarcze, a jednocześnie zagrożenie degradacją, w granicach GZWP wyznaczono obszary wymagające wysokiej ochrony (OWO) – na terenie gmin Wierzchlas, Siemkowice i Osjaków.

1.6. Warunki klimatu lokalnego

Gmina posiada dobre warunki klimatyczne. Występują jednak zróżnicowania mikroklimatyczne, uzależnione głównie od rzeźby terenu. Duży wpływ na mikroklimat wywiera las. Obszary leśne posiadają szczególne warunki klimatyczne, charakteryzujące się dużą zacisznością, mniejszymi amplitudami temperatur, większym zacienieniem. Obszary o najkorzystniejszym mikroklimacie występują także na wyższych terasach rzek oraz na stoku wysoczyzny. Najmniej korzystny mikroklimat posiadają terasy zalewowe rzek oraz dno pradoliny Warty, a także podmokłe dna zagłębień bezodpływowych.

Roczna suma opadów wynosi 570 mm, najbardziej mokrą porą roku jest lato, co sprzyja uprawie roślin okopowych.

Liczba dni ze śniegiem wynosi średnio 30. Czas pokrywy śnieżnej wynosi 60-90 dni. Obszar gminy znajduje się na szlaku gradowym. Średnia wilgotność roku kształtuje się na wysokości 80%. Wilgotność minimalna, przypadająca na maj i czerwiec, wynosi ok. 66%. Przeważają wiatry zachodnie i północno-zachodnie. Średnia temperatura roczna wynosi

+8,1°C, temperatura stycznia – 1,9°C, a lipca 17,9°C. Okres wegetacyjny trwa 214 dni.

Położenie gminy w środkowej części Polski oraz charakter rzeźby ułatwiają napływanie nad jej obszar różnych mas powietrza.

Mimo, iż gmina położona jest w bliskim sąsiedztwie Elektrowni Bełchatów, na obszarze gminy nie obserwuje się przekroczenia emisji zanieczyszczenia powietrza, stężenie dwutlenku siarki i dwutlenku azotu jest w granicach dopuszczalnych. Wyniki pomiarów są z roku na rok coraz korzystniejsze, istotna poprawa czystości powietrza nastąpiła po wprowadzeniu odsiarczania spalin elektrowni bełchatowskiej.

Zanieczyszczenie atmosfery spowodowane jest również lokalną gospodarką ciepłą opartą na węglu, koksie, oleju opałowym i gazie propan - butan oraz ruchem samochodowym.

Do najważniejszych niekorzystnych zjawisk wymuszających działania w zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem zalicza się:

- emisję zorganizowaną pochodzącą ze źródeł punktowych, liniowych i powierzchniowych (przemysł, usługi, lokalne kotłownie, z ogrzewania budynków mieszkalnych tzw. niska emisja),
- emisję niezorganizowaną tj. emisję zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza bez pośrednictwa przeznaczonych do tego celu środków technicznych np. spawanie, lakierowanie wykonywane poza obrębem warsztatu czy spalanie na powierzchni ziemi jak wypalanie traw, itp.,
- emisję niezorganizowaną ze źródeł liniowych i powierzchniowych (drogi, parkingi).

W gminie Siemkowice poczyniono już począwszy od 1997 roku kroki zmierzające do ograniczenia emisji do powietrza (szczególnie tzw. niskiej emisji), budując kotłownie ekologiczne w obiektach należących do gminy. W pierwszym okresie były to kotłownie olejowe w instytucjach publicznych - szkołach podstawowych. Kotłownie olejowe i gazowe (na gaz płynny) funkcjonują także w gospodarstwach domowych.

Pewien postęp w modernizacji źródeł ciepła nie zmienia jednak faktu, że większość obiektów (zwłaszcza mieszkalnych) posiada kotłownie opalane węglem.

1.7. Flora, fauna

Lasy stanowią 13% ogólnej powierzchni gminy, zajmują obszar 1266,4 ha, a łącznie z gruntami leśnymi i zadrzewionym 2532 ha (26%). Lasy skupione są głównie w rejonie południowo-wschodnim, południowym (rejon wsi Mokre), północnym (rejon wsi Kije i Delfina), a także na zachód od Siemkovic, gdzie znajduje się rezerwat leśny „Mokry Las” z wielogatunkowym drzewostanem i licznymi gatunkami roślin chronionych.

Gospodarkę leśną na terenie gminy Siemkowice prowadzi Nadleśnictwo Wieluń.

Ważnym elementem środowiska są parki podworskie. Na terenie gminy znajdują się dwa parki podworskie w Radoszewicach i Siemkowicach. Parki podworskie mają ogromną wartość przyrodniczą, która wynika z ich naturalistyczno-krajobrazowego charakteru. Zakładane były w miejscach szczególnie uprzywilejowanych pod względem mikroklimatu, żyzności gleb i walorów wizualnych krajobrazu, takich jak łęgowiska w pobliżu zbiorników czy cieków wodnych, rozległe skarpy opadające do dolin. Zieleń parkowa jest ważnym elementem współczesnego zagospodarowania wsi i w dużym stopniu podnosi jej estetykę.

1.8. Hałas

Jednym z czynników ujemnie wpływających na środowisko naturalne i stan zdrowia człowieka jest hałas. Około 1/3 mieszkańców Polski narażona jest na ponadnormatywne oddziaływanie hałasu. Wartość ta jest oczywiście zróżnicowana dla poszczególnych regionów Polski i zdecydowanie wyższa dla mieszkańców dużych miast.

Z powodu indywidualnego odbioru hałasu oraz odczuwania jego skutków, trudno jest jednoznacznie ocenić jego wpływ na zdrowie człowieka. Powszechnie uważa się, że na terenach, gdzie przeciętny poziom hałasu jest niższy od 55 dB, oddziaływanie hałasu nie stwarza problemów. Wyraźnie niekorzystne oddziaływanie pojawia się powyżej 65 dB. W gminie Siemkowice mamy do czynienia ze źródłami emisji hałasu związanymi

z komunikacją drogową, przemysłem oraz pracą linii energetycznych. Najistotniejsze jest zagrożenie hałasem komunikacyjnym, głównie komunikacją drogową.

Konsekwencją gwałtownego rozwoju motoryzacji jest m.in.:

- stały wzrost natężenia ruchu,
- powstanie nowych obszarów będących w zasięgu uciążliwości hałasu,
- wzrost uciążliwości hałasu na terenach wypoczynkowych.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego L_{Aeq} i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość $L_{Aeq} < 52\text{dB}$,
- średnia uciążliwość $52\text{dB} < L_{Aeq} < 62\text{dB}$,
- duża uciążliwość $63\text{dB} < L_{Aeq} < 70\text{dB}$,
- bardzo duża uciążliwość $L_{Aeq} > 70\text{dB}$.

Na terenie gminy Siemkowice obserwuje się poziom hałasu drogowego odpowiadający małej i średniej uciążliwości.

Na hałas przemysłowy wpływają wszelkie źródła hałasu znajdujące się na terenie zakładu przemysłowego, zarówno na otwartej przestrzeni (punktowe źródła hałasu), jak i w budynkach (wtórne źródła hałasu). Punktowymi źródłami hałasu są wentylatory, czerpnie, sprężarki itp. usytuowane na zewnątrz budynków. Źródłem hałasu wtórnego są obiekty budowlane w tym produkcyjne, w których hałas pochodzący od pracy maszyn i urządzeń emitowany jest do środowiska przez ściany, strop, okna i drzwi. Ponadto prace dorywcze wykonywane poza budynkami produkcyjnymi jak np. cięcie, kucie, a także obsługa zakładów przez transport kołowy stanowią dodatkowe źródło hałasu.

Na terenie gminy nie obserwuje się nadmiernego hałasu przemysłowego z racji braku podmiotów przemysłowych mogących stanowić jego źródło.

1.9. Pole elektromagnetyczne

Źródłem promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego są systemy przesyłowe energii elektrycznej, stacje radiowe, telewizyjne i telefonii komórkowej, urządzenia diagnostyczne, terapeutyczne, urządzenia przemysłowe i urządzenia użytku domowego, słowem - promieniowanie to występuje powszechnie w środowisku. Ujemny wpływ na stan środowiska i zdrowie ludzi mają urządzenia, które emitują fale elektromagnetyczne wysokiej częstotliwości w postaci radiofal o częstotliwości od 0,1 do 300 MHz i mikrofal od 300 do 300 000 MHz, umieszczone w środowisku naturalnym. W gminie Siemkowice do sztucznych źródeł emisji pól elektromagnetycznych stanowiących potencjalne zagrożenie dla środowiska należą:

- linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 400 kV,
- linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV,
- stacja transformatorowo-rozdzielcza wysokich napięć 110 kV,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne wykorzystywane w przemyśle, ośrodkach medycznych, policji, straży pożarnej.

1.10. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska i poważne awarie

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska i poważne awarie mogą zdarzyć się w jednostkach stosujących lub magazynujących materiały niebezpieczne lub podczas transportu substancji niebezpiecznych. Skutki takich awarii są dużym zagrożeniem dla środowiska, mogącym wywołać nieodwracalne zmiany. Konsekwencje takich wypadków określa się mianem - nadzwyczajnych zagrożeń środowiska. Zaliczamy do nich: zanieczyszczenie poszczególnych elementów środowiska w wyniku awarii i katastrof w zakładach przemysłowych, transporcie, rozładunku i przeładunku materiałów niebezpiecznych i innych substancji, pożary na rozległych obszarach lub długo trwające, a także towarzyszące awariom z udziałem materiałów niebezpiecznych, powodujące

zniszczenie lub zanieczyszczenie środowiska, zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska w wyniku katastrof budowli hydrotechnicznych, zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska w wyniku klęsk żywiołowych: huraganów, powodzi, suszy, trzęsienia ziemi. Jednym z najważniejszych zadań w zakresie prewencji nadzwyczajnych zagrożeń środowiska i przeciwdziałaniu poważnym awariom jest ewidencja źródeł, które mogą spowodować tego typu zagrożenia.

Zagrożeniem na terenie gminy Siemkowice jest drogowy transport toksycznych środków przemysłowych i materiałów niebezpiecznych. Zagrożenia tego rodzaju nie podlegają klasyfikacji w oparciu o kryteria Zespołu Przeciwdziałania Nadzwyczajnym Zagrożeniom Środowiska Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (*Bładowska D., 1996*), powinny być jednak poważnie traktowane.

Problem Nadzwyczajnych Zagrożeń Środowiska występuje okazjonalnie na wielu drogach kołowych w naszym kraju. Jest on często związany z nieprzestrzeganiem przez przewoźników przepisów bezpieczeństwa transportu materiałów niebezpiecznych.

2. Obszary i obiekty środowiska przyrodniczego i kulturowego objęte ochroną

2.1. Środowisko przyrodnicze

2.1.1. Rezerwaty przyrody

Rezerwat przyrody „Mokry Las”

W zachodniej części gminy Siemkowice znajduje się rezerwat przyrody „Mokry Las” o powierzchni 14,42 ha p.n. Ochronie podlega zespół gradu odmiany małopolskiej z udziałem jodły, która stanowi największą wartość obiektu, wielogatunkowym drzewostanem i licznymi gatunkami roślin chronionych. Teren uroczyska „Mokry Las” jest mało atrakcyjny pod względem turystycznym. Leży on w dużym oddaleniu od ośrodków miejskich i szlaków komunikacyjnych.

Rezerwat przyrody „Mokry Las” obejmuje grunty należące do Nadleśnictwa Wieluń. Rezerwat położony jest w Leśnictwie Mokry Las, w uroczysku o tej samej nazwie.

Cała powierzchnia rezerwatu zajęta jest przez siedliska świeże i wilgotne. Na tym obszarze wody gruntowe zalegają dość płytko co podkreśla oddolne oglejenie gleb. W rezerwacie występują torfiarki porośnięte olsem. Obszar rezerwatu jest odwadniany systemem rowów melioracyjnych.

Rezerwat stanowi pozostałość naturalnych zbiorowisk leśnych, które w przeszłości pokrywały cały teren uroczyska, otoczenie rezerwatu jest zdominowane przez sztucznie wprowadzone drzewostany sosnowe. Obszar ma bujnie rozbudowane runo i podszyt, co powoduje jego niedostępność i stanowi dobre miejsce rozrodu i bytowania wielu gatunków zwierząt.

W rezerwacie występują dwa zespoły: subkontynentalny las grądowy (*Tilio – Carpinetum*) i Ols porzeczkowy (*Ribo nigri – Alnetum*).

Lasy grądowe występują w podzespółach grądu niskiego (*Tilio – Carpinetum stachyetosum*) i grądu wysokiego (*Tilio – Carpinetum typicum*). Pierwszy podzespół występuje tutaj w najżyźniejszej postaci z drzewostanem dwupiętrowym zdominowanym przez dąb szypułkowy z domieszką jodły i jesionu. Dolne piętro tworzy przede wszystkim grab. Bardzo silne zacielenie dna lasu powoduje słabe odnawianie się jodły. Wśród gatunków runa (ze względu na zacielenie dna lasu), dominują tzw. neofity wiosenne oraz gatunki kwitnące wczesnym latem, są to m.in.: zawilec gajowy (*Anemone nemorosa*), zawilec żółty (*Anemone ranunculoides*), przylaszczka pospolita (*Hepatica nobilis*) perlówka zwisła (*Melica nutans*), gajowiec żółty (*Galeobdolon luteum*), dąbrówka rozłogowa (*Ajuga reptans*). Duży płat tego zbiorowiska zajmuje poddz. 98b. Grąd wysoki zajmuje obszary rezerwatu gdzie sztucznie wprowadzono sosnę i świerka, ponadto znaczny udział w drzewostanie tego zbiorowiska ma jodła. W górnym piętrze dominuje sosna i jodła. Na uwagę zwracają potężne, stukilkudziesięcioletnie sosny rosnące pojedynczo. Dno lasu nie jest tak zacielenie jak w przypadku poprzedniego zbiorowiska, stwarza to dobre warunki dla naturalnego odnowienia

jodły. Jodła występuje we wszystkich piętrach drzewostanu i we wszystkich klasach wieku. Ponadto w drzewostanie występuje dąb szypułkowy i świerk. Podszyt buduje głównie kruszyna i jarzębina. W runie obok gatunków typowo grądowych pojawia się grupa gatunków siedlisk kwaśnych, m.in. borówka czernica (*Vaccinium myrtillus*) i pszeniec łąkowy (*Melampyrum pratense*). Podzespół ten zajmuje poddz. 98a.

Ols porzeczkowy porasta w rezerwacie dwa niewielkie obszary, dawny poddz. 98c (zachodnia część rezerwatu) i południowo wschodni kraniec poddz. 98b. Drzewostan buduje wyłącznie olsza szara, jednorodna wiekowo. W runie dominuje turzyca błotna, towarzyszy jej porzeczka czarna.

We florze rezerwatu stwierdzono występowanie 140 gatunków roślin naczyniowych i 24 gatunki mszaków. Wśród nich stwierdzono występowanie pięciu gatunków podlegających ochronie ścisłej i sześciu gatunków chronionych częściowo.

W faunie rezerwatu stwierdzono występowanie około 62 gatunków zwierząt i następujące grupy: sieciarki (*Neuroptera*), błonkówki (*Hymenoptera*) i trzmiele (*Bobmus*).

2.1.2. Obszary chronionego krajobrazu

Na rysunku studium pokazano granice Obszaru Chronionego Krajobrazu „Osjakowskiego” oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu „Załęczańskiego”- zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego.

2.1.3. Zespoły Przyrodniczo-Krajobrazowe

Na terenie gminy Siemkowice zlokalizowany jest Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Osjakowski”. Zespół stanowi połączenie pomiędzy Załęczańskim Parkiem Krajobrazowym i Parkiem Krajobrazowym Międzyrzecza Warty i Widawki. Teren zespołu stanowi cenną ostoję ptaków wodno-błotnych, występuje tu 230 gatunków ptaków, w tym łęgowiska 145 gatunków. Zróżnicowana jest także tutejsza szata roślinna - stwierdzono tu ponad 1000 gatunków roślin naczyniowych (z czego około 100 gatunków zagrożonych) tworzących około 230 zbiorowisk roślinnych.

2.1.4. Pomniki przyrody

Zgodnie z *Programem Rozwoju Lokalnego Gminy Siemkowice* na terenie gminy znajdują się następujące pomniki przyrody:

- Siemkowice - dąb szypułkowy (obwód 340 cm) - na wprost budynku Urzędu Gminy - nr dz. 1347 - wł. DODP w Łodzi: Zarząd Dróg w Wieluniu,
- Siemkowice - sosna pospolita (obwód 350 cm) - teren leśny - nr dz. 92 - wł. Skarb Państwa: Nadleśnictwo Wieluń,
- Siemkowice - park wiejski - nr dz. 1316 - wł. Gmina Siemkowice - lipa szerokolistna (obwód 740),
- Siemkowice - grab zwyczajny (obwód 330 cm) - park wiejski nr dz. 1316 - wł. Gmina Siemkowice,
- Siemkowice - lipa drobnolistna (obwód 370 cm) - park wiejski - nr dz. 1316 - wł. Gmina Siemkowice,
- Siemkowice - dęby szypułkowe - 6 szt. (o obwodzie: 490 cm, 359 cm, 460 cm, 380 cm, 500 cm, 360 cm) - park wiejski - nr dz. 1316 - wł. Gmina Siemkowice,
- Siemkowice - jesion wyniosły (obwód 330 cm) - park wiejski - nr dz. 1316 - wł. Gmina Siemkowice,
- Radoszewice - aleja wielogatunkowa - park wiejski - nr dz. 783 - wł. Skarb Państwa: Szkoła Podstawowa w Radoszewicach.

2.1.5. Inne obiekty cenne przyrodniczo.

W systemie „Krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA” ponadlokalne walory przyrodnicze posiada zachodnia część gminy, położona nad Wartą w granicach Osjakowskiego Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego.

Gmina styka się również z obszarem Załęczańskiego Parku Krajobrazowego, a granica

otuliny tego parku pokrywa się z południowo - zachodnią granicą gminy, zajmując tylko niewielki skrawek powierzchni gminy w rejonie wsi Mokre o powierzchni 40,48 ha.

Otulina Załęczańskiego Parku Krajobrazowego wyznaczona została m.in. w projekcie rozporządzenia Wojewody Łódzkiego w sprawie ustanowienia planu ochrony Załęczańskiego Parku Krajobrazowego.

2.2. Środowisko kulturowe

2.2.1. Rys historyczny

Siemkowice - według „Kroniki Marcina Bielskiego”, wieś wraz z kilkoma innymi otrzymał od Bolesława Krzywoustego Jan Wrszowic herbu Oksza, protoplasta rodu Okrzcyców w Polsce. Podobno była to nagroda za zabicie księcia czeskiego Świętopełka w czasie walk o Wrocław.

W późniejszych czasach, majątność została rozdzielona między potomków Jana, którzy w XV w. przyjmowali nazwiska od posiadanych wsi, stąd Okrzcycowie, Radoszowscy, Błeszczyńscy i Siemkowscy. Pierwsza rezydencja obronna (na kopcu) w Siemkowicach powstała zapewne w schyłku XIII w. lub na przełomie XIII i XIV w. i funkcjonowała nie dłużej niż do połowy XVI stulecia. Obecny dwór obronny usytuowany na wyspie, otoczony fosą i parkiem, pochodzi z XV w. przebudowany w pierwszej ćwierci XVI w. przez Siemkowskich, a po pożarze w połowie XIX w. przez Kraśnickich.

Do ważniejszych wydarzeń należy bitwa pod Radoszewicami, rozegrana w 1863 roku pomiędzy oddziałami płk. T. Cieszkowskiego a oddziałami rosyjskimi.

W Radoszewicach urodził się Ludwik Niemojski (1823-1892) autor utworów dla dzieci, licznych komedii oraz artykułów o wschodniej Syberii, gdzie przebywał 12 lat, zesłany za działalność powstańczą.

OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTEKÓW:

- dwór murowany w Radoszewicach - zespół dworsko - pałacowy. Drewniano - murowany dwór został wzniesiony w XVIII stuleciu. Przebudowano go na przełomie XIX/XX w. w stylu klasycystycznym. Do starszego drewnianego korpusu dobudowano wówczas murowany ryzalit ogrodowy oraz wysunięty przed lico piętrowy portyk z 4 kolumnami, zwieńczony spłaszczonym frontonem w formie attyki. Budowla posiada czterospadowy łamany dach polski zaopatrzone w doświetlające lukarny. Od strony ogrodowej znajduje się balkon. Dookoła dworu rozciąga się niegdyś piękny, a dziś zniszczony park, w którym odnaleźć można liczne okazy pomnikowych drzew, w tym głównie lipy drobnolistne i dęby szypułkowe. W runie króluje zawilec. Gniazduje tu wiele gatunków ptaków. Dwór mieszczący po wojnie szkołę podstawową jest obecnie własnością prywatną i trwa jego remont,
- dwór obronny murowany w Siemkowicach - zespół dworsko-parkowo-folwarczny-połowa XVII w., dwór z XV stulecia usytuowany na wyspie, otoczony fosą i parkiem przebudowany w pierwszej połowie XVI wieku przez Siemkowskich, a po pożarze w połowie XIX wieku przez Karśnickich. Do dziś można podziwiać budynek dworu, fosę i park, w którym rosną kilkusetletnie dęby oraz 700-letnia lipa szerokolistna - pomnik przyrody,
- kościół murowany rzymsko-katolicki pod wezwaniem św. Marcina (w rejestrze wieża) - XV w., kościół parafialny dobudowany w 1879 r. do wieży starszej gotyckiej świątyni z XV w. We wnętrzu tego kościoła zachowały się dwie płyty nagrobne Jerzego Siemkowskiego (z ok. 1564 r.) i Zofii z Bielskich Boguckiej (z 1587 r.) oraz barokowe wyposażenie; monumentalna, czterokondygnacyjna, gotycka wieża ceglana z zachowanymi ostrołukowymi oknami, w dole czworoboczna, u góry ośmioboczna, stanowiąca pozostałość gotyckiego kościoła wzniesionego już w XIII lub XIV w.,
- park dworski w zespole dworsko-parkowym w Radoszewicach z XVIII/XIX w.,
- park dworski w zespole dworsko-parkowym w Siemkowicach z XVIII/XIX w.

OBIEKTY OBJĘTE OCHRONĄ KONSERWATORSKĄ:

- cmentarz rzymsko-katolicki z 1927 r. w miejscowości Radoszewice,
- cmentarz rzymsko-katolicki z 1826 r. w miejscowości Siemkowice,
- gorzelnia i spichlerz - murowane z I połowy XIX w. w zespole dworsko-parkowym w Radoszewicach.

Pozostałe obiekty architektury objęte ochroną konserwatorską:

Miejscowość	Ulica / nr	Zespół	Nazwa	Określenie	Data	Materiał
1	2	3	4	5	6	7
Bugaj	13		dom		pocz. XX w.	drewniany
Delfina	03		chałupa		I. 20-teXX w.	drewniany
Delfina	38		dom		ok. 1937r.	murowany
Lipnik	77		dom		1932 r.	murowany
Kolonia Lipnik	26		dom		ok. 1935 r.	murowany
Lukomierz	-		dwór		poł. XVIII w.	murowany
Lukomierz	-		kapliczka rz.-kat.	przydrożna, figura św. Jana	XIX w.	murowany
Mazaniec	11		dom		ok.1930 r.	murowany
Mazaniec	12		dom		1933 r.	murowany
Mazaniec	64		chałupa		I. 30-te XX w.	drewniany
Mazaniec	19		chałupa		ok.1873	drewniany
Mokre	02		dom		1946 r.	drewniany
Mokro	03		dom		1912 r.	drewniany
Mokre	17		chałupa		pocz. XX w.	drewniany
Mokre	20		dom		1939 r.	murowany
Mokre	26		dom		ok. 1937 r.	murowany
Mokre	32		dom		1933 r.	murowany
Mokre	33		dom		ok. 1937	murowany
Mokre	34		dom		ok. 1936 r.	drewniany
Mokre			dom		1936 r.	murowany
Mokre			dom		1936 r.	murowany
Mokre	74		dom		I. 30-te XX w.	murowany
Ożegów	18-tego Stycznia 12		dom		1938 r.	murowany
Ożegów	18-tego Stycznia 13		dom		1929 r.	murowany
Ożegów	18-tego Stycznia 22		dom		I. 20-te XX w.	drewniany
Ożegów	18-tego Stycznia 30		dom		I. 30-te XX w.	murowany

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemkowice

1	2	3	4	5	6	7
Ożegów	Leśna 04		dom		pocz. XX w.	drewniany
Ożegów	Szkolna 05		dom		1948 r.	drewniany
Ożegów	Szkolna 07		dom		pocz. XX w.	drewniany
Ożegów	Szkolna 10		dom		l. 30-te XX w.	murowany
Ożegów	Szkolna 16		dom		1919 r.	drewniany
Radoszewice	-		kościół par. rzym.-kat.	Niepokalanego Poczęcia NMP	1735 r.	murowany
Radoszewice	-	dworsko-parkowy	zespół dworski		pocz. XV-kon.	różne
Radoszewice	-	dworsko-parkowy	czworak	ob. plebania	pocz..XIX w.	murowany
Radoszewice	-	dworsko-parkowy	czworak		pocz. XIX w.	murowany
Radoszewice	18-go Stycznia 8		dom		pocz. XX w.	drewniany
Radoszewice	Cmentarna 22		dom		1936r.	drewniany
Radoszewice	Osjakowska 10		dom		1939 r.	murowany
Radoszewice	Powstania Styczniowego 18		dom		pocz- XX w.	drewniany
Radoszewice	Powstania Styczniowego 18		stodoła		pocz. XX w.	drewniany
Radoszewice	Powstania Styczniowego 18		zagroda		pocz. XX w.	drewniany
Radoszewice	Składowa 25		dom		1936 r.	murowany
Radoszewice	Trakt Siemkowicki 12		dom		1848 r.	murowany
Radoszewice	Trakt Siemkowicki 35		dom		1933 r.	murowany
Siemkowice			kapliczka rz.-kat.		2 poł. XIX w.	murowany
Siemkowice		dworsko-parkowo-folwarczny	kurnik	ob. dom	kon. XIX w.	murowany
Siemkowice		dworsko-parkowo-folwarczny	spichlerz		kon. XIX w.	murowany
Siemkowice		dworsko-parkowo-folwarczny	obora		2 poł. XIX w.	murowany
Siemkowice		dworsko-parkowo-folwarczny	obora-stajnia		1 poł. XIX w.	murowany
Siemkowice		dworsko-parkowo-folwarczny	zespół dworski		poł. XV-XIX w.	różne
Siemkowice		kościół p.w. św. Marcina	dzwonnica		XIX w.	murowany
Siemkowice		kościół p.w. św. Marcina	zespół kościelny		XV-XX w.	murowany
Siemkowice		kościół p.w. św. Marcina	organistówka	ob. dom parafialny	1921 r.	murowany
Siemkowice		kościół p.w. św. Marcina	plebania		1880-1885	murowany
Siemkowice	18-go Stycznia 14		chałupa		ok. 1910 r.	drewniany
Siemkowice	16-go Stycznia 15		dom		1918 r.	murowany
Siemkowice	18-go Stycznia 15		willa fabrykancka		pocz. XX w.	drewniany

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemkowice

1	2	3	4	5	6	7
Siemkowice	18-go Stycznia 16		dom		1927 r.	drewniany
Siemkowice	18-go Stycznia 17		dom		1918 r.	murowany
Siemkowice	18-go Stycznia 2		dom		1927 r.	murowany
Siemkowice	18-go Stycznia 23	zagroda 23	zagroda		1930-1926 r.	murowany
Siemkowice	18-go Stycznia 23	zagroda 23	obora		1930 r	murowany
Siemkowice	18-go Stycznia 23	zagroda 23	dom		1836 r.	murowany
Siemkowice	18-go Stycznia 32		dom		1947 r.	drewniany
Siemkowice	18-go Stycznia 62		dom		1933 r.	murowany
Siemkowice	30-lecia PRL 33		dom		1833 r.	murowany
Siemkowice	30-lecia PRL 4		dom		1933 r.	murowany
Siemkowice	30-tecia PRL 5		dom		1933 r.	murowany
Siemkowice	cmentarz parafialny		kaplica cment.	rodziny Mierzejewskich	1893 r.	murowany
Siemkowice	Dolna 01	zagroda 1	obora		ok. 1930 r.	murowany
Siemkowice	Dolna 01	zagroda 1	zagroda		pocz. XX w.	różne
Siemkowice	Dolna 01	zagroda 1	dom		pocz. XX w.	drewniany
Siemkowice	Dolna 2		dom		l.30-te XX w.	murowany
Siemkowice	Górna 3		dom		ok. 1955 r.	drewniany
Siemkowice	Górna 5		dom		pocz. XX w.	drewniany
Siemkowice	Szkolna 03		dom		l. 30-teXX w.	murowany
Siemkowice	Szkolna 12		dom		ok.1930r.	murowany
Siemkowice	Widawska 01		dom		pocz. XX w.	murowany
Siemkowice	Widawska 11		dom		l.30-te XX w.	murowany
Siemkowice	Widawska 13		dom		l. 20-te XX w.	drewniany
Siemkowice	Widawska15		dom		ok. 1930 r	murowany
Siemkowice	Widawska 16		dom		ok. 1941 r.	drewniany
Siemkowice	Widawska 32		dom		l.30-te XX w.	murowany
Zmysłona			szkoła		1929 r.	drewniany

2.2.2. Stanowiska archeologiczne

Na terenie gminy znajduje się 265 stanowisk archeologicznych będących świadectwem wielowiekowego osadnictwa na terenie gminy. Wykaz stanowisk w załączeniu.

3. Uwarunkowania społeczno-demograficzne rozwoju gminy

3.1. Uwarunkowania w zakresie demografii

3.1.1. Liczba i rozmieszczenie ludności

Gminę zamieszkuje 4998 osób. Na 2485 mężczyzn przypada 2513 kobiet, co w przeliczeniu daje: na 100 mężczyzn przypada średnio 99 kobiet (*stan w dniu 31 XII 2006 r., dane US Łódź*).

Spośród jednostek osadniczych największe pod względem liczby ludności są miejscowości Siemkowice (1077 osoby), Radoszewice (1006) i Ożegów (681 osób), natomiast najmniejsze: Mierzanów (23 osoby) i Tondle (25 osoby).

Miejscowości	Liczba mieszkańców	Sołectwo
Borki	45	Borki
Delfina	177	Delfina
Ignaców	99	Ignaców Miętno
Miętno	89	Ignaców Miętno
Katarzynopole	146	Katarzynopole
Kije	44	Kije
Kolonia Lipnik	238	Kolonia Lipnik
Laski	133	Laski
Tondle	25	Lipnik
Lipnik	658	Lipnik
Mazaniec	82	Łukomierz
Łukomierz	147	Łukomierz
Bugaj Lipnicki	36	Łukomierz
Pieńki Laskowskie	45	Pieńki - Bugaj
Bugaj Radoszewicki	47	Pieńki - Bugaj
Zmyślona	242	Zmyślona
Mierzanów	23	Zmyślona
Mokre	152	Mokre
Ożegów	681	Ożegów
Radoszewice	1006	Radoszewice
Siemkowice	1077	Siemkowice
Marchewki	37	Siemkowice

Odsetek mieszkańców w wieku produkcyjnym jest wysoki i sięga niemal 60%. Pod tym względem zbliżony jest do wskaźnika dla województwa i dla powiatu. Społeczeństwo gminy jest społeczeństwem młodym o czym świadczy również duży procent mieszkańców

w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz niski w wieku poprodukcyjnym.

Jednostka terytorialna	Ogółem	Przedprodukcyjny	Produkcyjny	Poprodukcyjny
		%		
województwo	2 607 380	20,56	62,36	17,08
powiat pajęczański	53 283	21,35	61,01	17,64
gmina Siemkowice	4 998	23,07	59,69	17,24

Źródło: US w Łodzi.

3.1.2. Ruch naturalny ludności

Układ struktury wieku i płci ludności jest w znacznej mierze wynikiem dotychczasowego ruchu naturalnego ludności - a z drugiej strony ma decydujący wpływ na obecną liczbę urodzeń i zgonów mieszkańców gminy oraz będący ich wynikiem przyrost naturalny na terenie gminy.

Przyrost naturalny w gminie Siemkowice w ostatnich latach jest zdecydowanie ujemny lub zbliżony do wartości ujemnych, ponadto w porównaniu do pozostałych gmin powiatu pajęczańskiego przyrost naturalny na 1 tysiąc mieszkańców w gminie Siemkowice był najniższy w 2006 r.

Przyrost naturalny w gminie Siemkowice wynosił w latach ubiegłych:

- w 2003 r. : -39 osób,
- w 2004 r. : +3 osoby,
- w 2005 r. : -10 osób,
- w 2006 r. : -20 osób.

zaś na 1 tysiąc mieszkańców gminy:

- w 2003 r. : -7,5,
- w 2004 r. : +0,6,
- w 2005 r. : -1,9.
- w 2006 r. : -3,9

Urodzenia i zgony ogółem w latach 2003-2006

Siemkowice - gmina wiejska									
Lp.		2003 r.		2004 r.		2005 r.		2006 r.	
		urodzenia	zgony	urodzenia	zgony	urodzenia	zgony	urodzenia	zgony
1	Liczba osób w gminie Siemkowice	42	81	58	55	60	70	51	71

3.2. Uwarunkowania społeczne w zakresie rynku pracy

Liczba bezrobotnych w gminie Siemkowice w 2007 roku wynosiła 202 osoby i w stosunku do roku 2006 nastąpił spadek o 111 osób. Liczbę i strukturę bezrobocia w gminie Siemkowice w okresie 2003-2007 przedstawia poniższa tabela.

Lata	Liczba bezrobotnych			% ogółu bezrobotnych	
	Ogółem	w tym			
		kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
2003 r.	436	187	249	42,9	57,1
2004 r.	391	173	218	44,2	55,8
2005 r.	351	148	203	42,2	57,8
2006 r.	318	158	160	49,7	50,3
2007 r.	204	104	100	50,1	49,9

(Źródło: dane uzyskane z PUP w Pajęcznie).

Poziom bezrobocia najlepiej odzwierciedla stopa bezrobocia, która dla powiatu pajęczańskiego w latach 2003-2007 kształtowała się w następujący sposób:

Rok	Stopa bezrobocia [%]
2003	15,6
2004	19,7
2005	17,1
2006	15,7
2007	11,1

Trudna sytuacja na rynku pracy dotyczy także ludzi młodych tj. w grupie wiekowej 18 - 34 lata. Najliczniejszą grupą wśród bezrobotnych są osoby w wieku 25-34 lata, które stanowią 30,3% ogółu bezrobotnych. Kolejne 26% bezrobotnych to osoby w wieku 18-24 lata.

Bezrobotni według wieku w 2007 r.							
15-17	18-24	25-34	35-44	45-54	55-60	powyżej 60 lat	razem
0	59	69	29	35	9	1	202

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia w najtrudniejszej sytuacji są osoby z wykształceniem zawodowym, które w maju 2007 roku stanowiły 35,15% ogółu bezrobotnych (tj. 71 osób). Natomiast najmniejszy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych mają osoby z wykształceniem wyższym stanowiąc 4,0% ogółu bezrobotnych (tj. 49 osób). Sytuacja ta świadczy o tym, że pracodawcy stawiają coraz wyższe wymagania wobec poszukujących pracy.

Bezrobotni według wykształcenia w 2007 r.					
wyższe	średnie i policealne	ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	inne	razem
8	36	9	71	78	202

O dotkliwości i powadze bezrobocia świadczy czas pozostania bezrobotnych bez pracy. O pozostawaniu przez dłuższy okres bez pracy decydują różnorodne czynniki takie jak: wiek, wykształcenie, kwalifikacje zawodowe czy staż pracy. W 2007 r. 62,4% ogółu bezrobotnych stanowili ci, którzy pozostali bez pracy powyżej 12 miesięcy (tj. 126 osób).

W 2006 roku w gminie Siemkowice do kategorii osób pracujących zaliczonych

było 248 osób, co stanowiło 5,0% ogółu ludności gminy. Analizując strukturę pracujących w gminie Siemkowice należy stwierdzić, iż 64,5% pracujących należy do sektora usług. Liczny pod względem pracujących jest także sektor przemysłu i budownictwa (33,1% pracujących). Opisana struktura w powiecie pajęczańskim charakteryzuje się znacznie wyższym niż w gminie Siemkowice odsetkiem pracujących w przemyśle i budownictwie oraz znacznie niższym odsetkiem pracujących w usługach. Zarówno w gminie Siemkowice, jak również na terenie całego powiatu pajęczańskiego nieznaczny jest odsetek osób pracujących w rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybactwie.

	Pracujący ogółem					
	rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo		przemysł i budownictwo		usługi	
	liczba osób	% pracujących ogółem	liczba osób	% pracujących ogółem	liczba osób	% pracujących ogółem
gmina Siemkowice	6	2,4	82	33,1	160	64,5
powiat pajęczański	164	2,6	2986	47,4	3150	50,0

3.3. Infrastruktura społeczna

Na infrastrukturę społeczną gminy składa się obsługa ludności w zakresie administracji, oświaty i wychowania, kultury, sportu, ochrony zdrowia, telekomunikacji, bezpieczeństwa, usług, handlu.

3.3.1. Sieć osadnicza

Głównym i podstawowym ośrodkiem obsługującym gminę są Siemkowice, które stanowią również dominantę urbanistyczną skupiającą tereny zabudowane w układzie złożonym. Układ przestrzennie złożony tworzą również wsie: Radoszewice i Ożegów. Na pozostałych terenach przeważają układy przestrzenne łańcuchowe - o polach prostopadłe, bądź skośnie położonych po jednej lub po obu stronach drogi. Charakter zabudowy i formy architektoniczne są różnorodne i często kolidujące z bezpośrednim sąsiedztwem.

Na obszarze gminy Siemkowice rozpoznaje się następujące zabytkowe układy przestrzenne we wsiach:

Siemkowice – wielodrożnica,
Radoszewice – owalnica,
Mokre – przydrożnica,
Ożegów - przydrożnica.

3.3.1.Administracja

Obiekty administracji mające swoje siedziby w miejscowości Siemkowice to:

- Urząd Gminy,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Siemkowicach.

3.3.2.Oświata i wychowanie

W miejscowości Siemkowice funkcjonuje jedyne w gminie Publiczne Gimnazjum w Siemkowicach (ilość nauczycieli w 2008 r. – 22, ilość uczniów – 207). Przy gimnazjum funkcjonuje hala sportowa.

Na terenie gminy funkcjonuje także 5 szkół podstawowych, w miejscowościach: Siemkowice, Radoszewice, Lipnik, Zmysłona i Ożegów.

Nazwa szkoły	Liczba nauczycieli	Liczba uczniów
Publiczna Szkoła Podstawowa, im. K. Makuszyńskiego w Siemkowicach	16	139
Publiczna Szkoła w Radoszewicach	12	116
Publiczna Szkoła w Lipniku	13	106
Publiczna Szkoła w Ożegowie	13	60
Szkoła Filialna w Zmysłonej	3	23

W Siemkowicach funkcjonuje przedszkole, do którego uczęszcza 23 dzieci (stan na luty 2008 r.). Salą gimnastyczną dysponuje jedynie Szkoła Podstawowa w Radoszewicach.

Z uwagi na to, iż na terenie gminy nie ma żadnej szkoły średniej - dalszą naukę młodzież, mieszkająca na terenie gminy musi kontynuować w Pajęcznie, bądź w Wieluniu i Działoszynie.

3.3.3. Pomoc społeczna i ochrona zdrowia

Na terenie gminy działa Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Siemkowicach oraz Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MEDI-ALM s.c. w Radoszewicach. W gminie Siemkowice działają ponadto 2 apteki: w Siemkowicach oraz Radoszewicach.

Na terenie gminy Siemkowice brak jest jednostek oraz placówek niosących wsparcie osobom niepełnosprawnym, upośledzonym ruchowo, intelektualnie i chorym psychicznie. Istnieje natomiast Towarzystwo Przyjaciół Dzieciom skupiające osoby żyjące poza nawiasem społeczeństwa ze względu na swe upośledzenie. Organizowane są spotkania dzieci niepełnosprawnych i ich rodziców połączone z dyskusjami i wymianą doświadczeń, mające na celu udzielenie wsparcia i pomocy w przewycięzaniu ich trudnych sytuacji życiowych oraz zaspokajaniu niezbędnych potrzeb społecznych.

3.3.4. Bezpieczeństwo publiczne

Stan bezpieczeństwa publicznego jest jednym z najistotniejszych czynników wpływających na poziom życia mieszkańców gminy Siemkowice. Instytucje zapewniające mieszkańcom bezpieczeństwo to: Komisariat Policji w Pajęcznie oraz 5 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, w tym jednostka OSP Siemkowice, działająca w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym. Pozostałe jednostki ochotniczej straży pożarnej funkcjonujące na terenie gminy Siemkowice mają swe siedziby w następujących miejscowościach: Lipnik, Ożegów, Mokre, Radoszewice. Instytucje te ściśle współpracują ze sobą, mając za zadanie zapewnienie bezpieczeństwa publicznego.

3.3.5. Bankowość

Na terenie gminy Siemkowice funkcjonuje Bank Spółdzielczy „Warta” Oddział Siemkowice.

3.3.6. Kultura, sport i rekreacja

Na terenie gminy działa Gminna Biblioteka Publiczna w Siemkowicach (wraz z filiami w miejscowościach: Ożegów, Lipnik i Radoszewice) oraz Centrum Informacji Turystycznej i Promocji promujące gminę Siemkowice mieszczące się w Urzędzie Gminy.

W granicach gminy zlokalizowane są trzy parafie:

- Parafia Rzymsko-Katolicka w Lipniku (miejscowości wchodzące w skład parafii – Lipnik, Kolonia Lipnik, Delfina),
- Parafia Rzymsko-Katolicka w Radoszewicach (miejscowości wchodzące w skład parafii – Radoszewice, Katarzynopole, Kije, Tondle, Pieńki Laskowskie, Bugaj Radoszewicki, Zmysłona, Mierzanów),
- Parafia Rzymsko-Katolicka w Siemkowicach (miejscowości wchodzące w skład parafii – Siemkowice, Marchewki, Mazaniec, Łukomierz, Ignaców, Miętno, Laski, Borki, Bugaj Lipnicki, Ożegów, Mokre).

W gminie Siemkowice zlokalizowane są trzy kościoły:

- kościół parafialny p.w. św. Marcina w Siemkowicach,
- kościół p.w. św. Andrzeja Boboli w Lipniku,
- kościół Niepokalanego Poczęcia NMP w Radoszewicach.

Cmentarze znajdują się w miejscowościach:

- Siemkowice,
- Lipnik,
- Radoszewice.

Przez teren gminy Siemkowice prowadzi szlak turystyczny - znakowany kolorem niebieskim - pieszy Szlak Rezerwatów Przyrody, łączący stację PKP w Chorzewie Siemkowicach z Siemkowicami, rezerwatem „Mokry Las” a dalej z licznymi atrakcjami Załęczańskiego Parku Krajobrazowego (gmina Działoszyn). Szlak przebiega wschodnią częścią Załęczańskiego Parku Krajobrazowego i łączy wszystkie istniejące na tym obszarze rezerваты przyrody. Przebycie trasy szlaku pozwala zapoznać się z krajobrazem i przyrodą jednego z najbardziej atrakcyjnych turystycznie regionów województwa łódzkiego. Szlak ten wiedzie dalej przez woj. śląskie do Częstochowy, Blachowni i łącznie liczy 101 km.

Przez teren gminy przebiega także projektowany szlak turystyczny wzdłuż Warty.

Baza noclegowa na terenie gminy Siemkowice funkcjonuje w oparciu o zasoby mieszkaniowe ludności. Jest to dziedzina wymagająca wsparcia i rozwoju. Na terenie gminy funkcjonują dwa gospodarstwa agroturystyczne znajdujące się w miejscowości Zmyślona.

Gmina posiada następującą bazę do uprawiania sportu:

- hala sportowa przy Publicznym Gimnazjum w Siemkowicach,
- sala gimnastyczna przy P.S.P. w Radoszewicach.

Punkt informacji turystycznej znajduje się w Urzędzie Gminy w Siemkowicach.

Biorąc pod uwagę atrakcyjność turystyczno-wypoczynkową gminy (zwłaszcza tereny nad Wartą w okolicach wsi Zmyślona i Bugaj Radoszewicki) - można stwierdzić, iż baza turystyczna (noclegi, gastronomia) jest bardzo uboga i powinna być rozwijana.

3.3.7. Poczta

Na terenie gminy funkcjonuje Urząd Pocztowy w Siemkowicach, przy Placu 30 – lecia PRL.

3.3.8. Zasoby i warunki mieszkaniowe

Warunki mieszkaniowe oceniane pod względem przeciętnych powierzchni mieszkań przypadających na osobę (24,5 m²) kształtują się korzystniej od średnich krajowych, znaczny jednak wpływ na ten fakt ma raczej sytuacja demograficzna, niż zasoby budownictwa mieszkaniowego. Zasoby mieszkaniowe i ich wyposażenie to jeden z podstawowych warunków poziomu i jakości życia mieszkańców.

Zasoby mieszkaniowe zamieszkałe w 2006 r. wynosiły:

mieszkania (szt.)	1387
izby (szt.)	5686
pow. użytkowa mieszk. w tys. m ²	122,5
przeciętna:	
pow. użytkowa mieszkania na osobę	24,50
liczba osób na mieszkanie	3,60
liczba osób na izbę	0,88

4. Uwarunkowania gospodarczo-ekonomiczne rozwoju gminy

4.1. Rolnictwo

Gmina Siemkowice ma charakter rolniczy. Duża powierzchnia łąk i pastwisk pozwala na hodowlę krów mlecznych i młodego bydła rzeźnego, natomiast przeważająca w strukturze uprawa zbóż i ziemniaków, na hodowlę trzody chlewnej. Specjalnością gminy jest przetwórstwo owocowo-warzywne, nieodłącznym elementem produkcji rolnej są plantacje chrzanu, które przynoszą rolnikom znaczne dochody. W gminie Siemkowice rozwija się także pszczelarstwo.

Charakterystyki użytkowników gospodarstw rolnych (działek rolnych) można dokonać na podstawie danych pochodzących z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r. Wśród użytkowników gospodarstw rolnych (działek rolnych) najliczniejszą grupę wiekową stanowią osoby w wieku 40-49 lat (29,6% ogółu). Kolejnymi pod względem liczebności grupami są: osoby w wieku 50-59 lat, stanowiące 23,0% ogółu użytkowników gospodarstw rolnych i osoby w wieku 30-39 lat, stanowiące 22,5% ogółu użytkowników gospodarstw rolnych. Strukturę użytkowników gospodarstw rolnych pod względem powierzchni posiadanych przez nich gospodarstw przedstawiono w poniższej tabeli. 54,5% użytkowników gospodarstw rolnych posiada gospodarstwo o powierzchni powyżej 5 ha. Zaledwie 6,0% to osoby posiadające działkę rolną o powierzchni nie przekraczającej 1 ha. Najmniej licznie reprezentowana jest grupa posiadająca gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 20 ha.

Grupy wieku	ogółem	Powierzchnia użytków rolnych					
		do 1 ha	1-2 ha	2-5 ha	5-10 ha	10-20 ha	20 ha i więcej
ogółem	978	58	85	302	379	143	11
29 lat i mniej	105	5	11	34	37	17	-
30-39 lat	220	6	23	66	99	22	4
40-49 lat	289	13	21	80	118	53	4
50-59 lat	225	13	17	69	81	44	-
60-64 lat	49	7	6	18	13	4	-
65 lat i więcej	90	14	7	35	31	3	-

Struktura indywidualnych gospodarstw rolnych:

Lp.	Gospodarstwa rolne (ha)	Liczba gospodarstw	Powierzchnia w ha
1	do 1 ha	73	53,17
2	1-5	440	1718,24
3	5-10	390	3389,44
4	10-15	114	1612,62
5	15 i więcej	41	930,97
Razem		1058	7704,44

Struktura indywidualnych gospodarstw rolnych w gminie Siemkowice jest niekorzystna. Aż 7% tych gospodarstw nie przekracza powierzchni 1 ha, a kolejne 41,5% pod względem powierzchni zawiera się w przedziale od 1-5 ha. Zaledwie 3,9% indywidualnych gospodarstw rolnych przekracza powierzchnię 15 ha. Rozdrobnienie gospodarstw nie pozwala na lepsze (ekonomicznie uzasadnione) wyposażenie rolnictwa w maszyny i urządzenia sprzyjające intensyfikacji produkcji i zmniejszeniu

jej pracochłonności. Gospodarstwa o takiej wielkości funkcjonujące w warunkach gospodarki rynkowej i prowadzące gospodarkę wielokierunkową nie są w stanie stosować nowoczesnych technologii produkcji jak również odpowiedniego nawożenia, właściwej ochrony roślin oraz zapewnić sobie zbytu po opłacalnych cenach.

Według wyliczeń Instytutu Ekonomiki Rolnictwa dopiero gospodarstwo o powierzchni 15,4 ha prowadzące chów bydła może część zysku przeznaczyć na rozwój. Istnieje zatem konieczność podjęcia działań mających na celu zmianę struktury obszarowej gospodarstw na korzyść gospodarstw o większym areale.

4.1.1. Stopień wykorzystania gruntów ornych

Użytkowanie gruntów w gminie Siemkowice oraz w gospodarstwach indywidualnych wg danych Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r. przedstawia się następująco:

Powierzchnia ogółem	ogółem		w tym gospodarstwa indywidualne	
	w ha	w %	w ha	w %
	7704,44	100,0	7704,44	100,0
Użytki rolne razem	6280,69	81,5	6280,69	81,5
Grunty orne	4617,63	59,9	4617,63	59,9
W tym: odłogi	669,22	8,7	669,22	8,7
ugory	126,09	1,6	126,09	1,6
Sady	11,20	0,1	11,20	0,1
Łąki	1351,28	17,5	1351,28	17,5
Pastwiska	300,58	3,9	300,58	3,9
Lasy i grunty leśne	1163,61	15,1	1163,61	15,1
Pozostałe grunty	260,14	3,4	260,14	3,4

Użytki rolne stanowią aż 81,5% powierzchni użytkowanych gruntów. Gmina posiada niewiele sadów (około 0,1%), natomiast wśród użytków rolnych główną rolę odgrywają grunty orne, zajmując powierzchnię 4617,63 ha i stanowiąc 59,9% użytków rolnych. Dużą grupę wśród użytków rolnych stanowią także użytki zielone, czyli łąki i pastwiska (21,4% użytków rolnych).

4.1.2. Jakość gruntów

Jakość gruntów stanowi decydujący czynnik możliwości produkcyjnych rolnictwa gminy jego rozwoju intensyfikacji.

Z ogólnej powierzchni gminy wynoszącej 9740 ha - użytki rolne stanowią 66,38% i zajmują 6465,6 ha . Przeważają gleby słabe V i VI klasy bonitacyjnej.

RV	2200,0 ha	tj. 34,02% powierzchni gminy
RVI	2013,6 ha	tj. 31,14% powierzchni gminy
RVz	670,0 ha	tj. 10,36% powierzchni gminy
Razem	4883,6 ha	tj. 75,53% powierzchni gminy

Najlepsze gleby - klas IIIa i IIIb występują w rejonie wsi Radoszewice, Katarzynopole i Łukomierz.

RII	2,0 ha	tj. 0,03% powierzchni gminy
RIII	570,0 ha	tj. 8,82% powierzchni gminy
RIV	1010,0 ha	tj. 15,62% powierzchni gminy
Razem	1582,0 ha	tj. 24,47% powierzchni gminy

4.1.3. Wyposażenie techniczne rolnictwa

Gmina była w 2002 r. wyposażona w 663 ciągniki, na 1 ciągnik przypadało 9,5 ha użytków rolnych.

Z ważniejszych dla gospodarki rolnej maszyn gmina posiadała: 22 kombajny zbożowe (w relacji do powierzchni upraw zbożowych na 1 kombajn przypadało 122,00 ha tych upraw) i 18 kombajnów ziemniaczanych (na 1 kombajn przypadają 30 ha upraw ziemniaka).

Dojarka była w 2002 r. w posiadaniu 224 gospodarstw rolnych, natomiast urządzenia do mechanicznego schładzania mleka posiadały 203 gospodarstw rolnych w gminie. Wskaźnik nasycenia w ciągniki w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych należy uznać za wystarczający.

4.1.4. Produkcja rolnicza

Zboża i ziemniaki stanowią preferowane uprawy na obszarze gminy Siemkowice. Strukturę upraw w 2002 r. wg danych zawartych w ostatnim Powszechnym Spisie Rolnym z 2002 r. przedstawia poniższe zestawienie:

Uprawy	Powierzchnia zasiewów	
	w ha	w %
zboża ogółem	2663,07	69,7
strączkowe jadalne na ziarno	0,02	-
ziemniaki	540,77	14,1
przemysłowe	1,52	0
pastewne	153,52	4,0
pozostałe (w tym warzywa)	463,42	12,1
ogółem	3822,32	100

Struktura zasiewów zbóż podstawowych według danych z Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r. przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Ogółem		w tym gospodarstwa indywidualne	
	w ha	w odsetkach	w ha	w odsetkach
Ogółem	1999,02	100	1999,02	100
Pszenica	249,15	12,5	249,15	12,5
Żyto	1295,26	64,8	1295,26	64,8
Jęczmień	147,92	7,4	147,92	7,4
Owies	135,61	6,8	135,61	6,8
Pszenżyto	171,08	8,6	171,08	8,6

W strukturze zasiewów dominuje żyto (64,8% areалу zbóż).

4.1.5. Produkcja zwierzęca

Zgodnie z danymi Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2002 r. na terenie gminy Siemkowice było 3 016 sztuk bydła, w tym 1 627 krów. Pogłowie pozostałych zwierząt gospodarskich:

- trzoda chlewna – 3 278 sztuk, w tym 413 loch,
- owce - 124 sztuki,

- kozy - 71 sztuk,
- konie - 112 sztuk,
- króliki- 645 sztuk,
- drób ogółem – 29 770 sztuk, w tym: 22 553 kur.

4.2. Uwarunkowania wynikające ze stanu działalności produkcyjno-usługowej

Według danych US w Łodzi na terenie gminy Siemkowice w 2006 r. działało 237 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON, które w rozbięciu na poszczególne formy działalności produkcyjno - usługowej przedstawiały się następująco:

- rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo – 13,
- przemysł – 32,
- budownictwo – 14,
- handel, naprawy – 94;
- hotele, restauracje – 5;
- transport, łączność, gospodarka magazynowa – 9;
- pośrednictwo finansowe – 4;
- obsługa nieruchomości i firm – 7.

Z działających na terenie gminy firm lokalnych najbardziej znaczącą rolę odgrywają:

- Stacja Paliw - Jadwiga Klimczak - w Siemkowicach,
- P.P.H.U. RADOSZ - w Radoszewicach,
- P.P.H.U. KLIMEX - w Siemkowicach,
- Z.U.H. JANTAD - w Siemkowicach,
- Z.P.H. SIMPOL - w Siemkowicach,
- Z. P. H. U. MORYŃ - w Siemkowicach,
- Z.P.H. ADMAR - w Radoszewicach,
- Produkcja Materiałów Budowlanych - Jan Posmyk - w Siemkowicach,
- Materiały budowlane - Handel - M. I H. Tąpała - w Siemkowicach,
- Piekarnictwo - Jan Pająk - w Siemkowicach,
- Piekarnictwo - Lech Podgórnjak w Radoszewicach.

Problemy natury gospodarczej dotyczące gminy Siemkowice to:

- słabo rozwinięta infrastruktura techniczna – brak kanalizacji i sieci gazowej,
- niedostatecznie rozbudowany i zmodernizowany układ komunikacyjny,
- brak zainteresowania inwestorów zewnętrznych,
- brak terenów uzbrojonych, zarezerwowanych pod budowę zakładów,
- brak bazy turystycznej uniemożliwia rozwój turystyki,
- mała ilość większych zakładów pracy.

W celu szybszego rozwoju gminy należy dążyć do przeobrażenia struktury gospodarczej gminy poprzez modernizację i restrukturyzację rolnictwa. Tempo przemian rolnictwa jest uzależnione głównie od wzrostu zatrudnienia pozarolniczego. Przemiany w rolnictwie muszą się wiązać z dopływem kapitału. Dużych nakładów wymaga modernizacja i powstawanie urządzeń infrastruktury technicznej zwłaszcza w zakresie kanalizacji, oczyszczalni ścieków. Współzależnym z rolnictwem ogniwem rozwoju wielofunkcyjności obszarów wiejskich powinna być gospodarka leśna oraz turystyczna. Należy umożliwić rozwój usług na terenie gminy, w szczególności rozwój turystyki i agroturystyki.

Istotnym aspektem jest stworzenie warunków, które umożliwiłyby inwestowanie na terenie gminy Siemkowice. Należy zwrócić uwagę na przeznaczenie terenów pod inwestycje, ich uzbrojenie oraz poprawić jakość dróg lokalnych.

5. Uwarunkowania rozwoju komunikacji

Gmina posiada dobry układ komunikacyjny. Korzystne połączenie komunikacyjne z regionem i krajem stwarza przebiegająca przez sąsiednią gminę Osjaków droga krajowa nr 8. Biegająca przez część gminy linia kolejowa Gdańsk - Katowice oraz Chorzew - Siemkowice - Częstochowa z najbliższą stacją kolejową PKP w Chorzewie znajdującej się na terenie sąsiedniej gminy, wzbogaca możliwości komunikacyjne i transportowe z najbardziej odległymi częściami Polski. Komunikacja wewnętrzna odbywa się po drogach powiatowych i gminnych. Utrudnia ją zły stan techniczny tych dróg. Duże odcinki dróg są zbyt wąskie, bez nawierzchni twardej ulepszonej. Rozwiązaniem byłyby budowa dróg asfaltowych.

5.1. Sieć drogowa

Układ drogowy obsługujący gminę i zapewniający jej powiązania komunikacyjne z obszarem zewnętrznym tworzą następujące drogi:

- drogi powiatowe o numerach i relacjach:
 - ✓ 4527E – Krzczów – Ożegów – Pajęczno;
 - ✓ 3501E – Działoszyn – Kiełczygłów;
 - ✓ 4536E – Osjaków – Pajęczno;
 - ✓ 3504E – Mazaniec – Kiełczygłów;
 - ✓ 3508E – od dr. pow. 4536E – Lipnik;
 - ✓ 3525E – Radoszewice – Krzczów;
 - ✓ 3503E – od dr. kraj. 42 – Sasowiec Wrzosey.

Długość dróg powiatowych w granicach gminy wynosi 47,1 km.

Uzupełnienie układu dróg powiatowych stanowią drogi gminne, które zapewniają dojazdy i obsługę wewnętrzną gminy. Układ dróg gminnych tworzą drogi publiczne gminne numerowane. Poza klasą dróg publicznych znajdują się inne drogi ogólnodostępne nie zaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych, a w szczególności drogi w osiedlach mieszkaniowych, dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych, które są drogami wewnętrznymi. Drogi gminne na terenie gminy Siemkowice:

- droga Nr 109051E relacji Ożegów – gr. gm. Kiełczygłów – (Chorzew),
- droga Nr 109052E Radoszewice – gr. gm. Kiełczygłów – (Lipie),
- droga Nr 109053E relacji Radoszewice – Laski – gr. m. Wierzchlas – gr. gm. Wierzchlas – Mokre – gr. gm. Działoszyn – (Szczyty),
- droga Nr 109054E relacji Bugaj Radoszewski – Laski – Mazaniec,
- droga Nr 109155E relacji Siemkowice – Ignaców – Ożegów,
- droga Nr 109156E relacji Bugaj Lipnicki – Siemkowice,
- droga Nr 109102E relacji (Kiełczygłówek) – gr. gm. Kiełczygłów – Delfina – Kolonia Lipnik,
- droga Nr 109109E relacji (Kuszyna) – gr. gm. Osjaków – Radoszewice.

Uwarunkowania komunikacyjne wynikają z położenia gminy w stosunku do sieci dróg powiatowych i gminnych, a także z rozmieszczenia w obrębie gminy głównych generatorów ruchu tj. obszarów zabudowy mieszkaniowej, miejsc pracy i usług. Dodatkowymi uwarunkowaniami są stan techniczny i układ przestrzenny istniejącej sieci dróg na obszarze gminy.

Do ważniejszych zadań związanych z układem drogowym należą:

- konieczność dostosowania parametrów do wymogów normatywnych (dotyczy to w szczególności szerokości jezdni i szerokości korony drogi),
- sukcesywne utwardzanie w miarę posiadanych środków dróg gruntowych,
- ograniczanie zabudowy obustronnej wzdłuż dróg publicznych o podstawowym znaczeniu i znacznym natężeniu ruchu (kolizje ruchu zewnętrznego i wewnętrznego),

- poprawa stanu technicznego urządzeń zabezpieczających sieć drogową (oznakowanie, przepusty, mosty, bariery, oświetlenie uliczne),
- modernizacja i budowa oświetlenia ulicznego dróg powiatowych, gminnych,
- przebudowa i modernizacja istniejącej sieci drogowej i budowa nowych odcinków dróg.

5.2. Sieć kolejowa

Przez teren gminy przebiegają dwie linie kolejowe relacji Gdańsk – Katowice oraz Chorzew – Siemkowice – Częstochowa. Najbliższa stacja PKP znajduje się w Chorzewie, na terenie sąsiedniej gminy.

6. Uwarunkowania rozwoju infrastruktury technicznej

6.1. Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie ludności gminy w wodę następuje z ujęć wód podziemnych w poziomie czwartorzędu i poziomie jurajskim.

Poziom wodonośny czwartorzędowy - stanowią piaski, żwir i otoczaki większych i mniejszych rozmiarów oraz pospółki. Poziom wodonośny jurajski stanowi znacznej zasobniejszy zbiornik wód podziemnych w stosunku do poziomu czwartorzędu, o zasobności tego poziomu decyduje stopień szczelinowatości i skrasowienie skał wapienno - marglistych. Ujęcia wody znajdują się w: Siemkowicach (dwa ujęcia) i Radoszewicach (trzy ujęcia). W chwili obecnej zводociągowane są wszystkie wsie gminy Siemkowice, z wyjątkiem miejscowości Bugaj Radoszewicki oraz Tondle.

Łączna długość sieci wodociągowej wg danych Urzędu Gminy wynosi 103,4 km (bez przyłączy - stan na luty 2008 r.), liczba przyłączy wodociągowych wynosi 1215.

6.2. Odprowadzanie ścieków

Na terenie gminy funkcjonują dwie lokalne oczyszczalnie ścieków: przy szkołach w Siemkowicach i Radoszewicach. Poza tym gmina Siemkowice nie posiada uporządkowanej gospodarki ściekowej. Żadna wieś nie posiada zbiorowego systemu odprowadzania. Ścieki bytowo-gospodarcze z budynków indywidualnych odprowadzane są obecnie do zbiorników bezodpływowych, a następnie wywożone przez samochody asenizacyjne do punktów zlewowych ścieków sanitarnych przy istniejących oczyszczalniach ścieków na terenie gmin ościennych.

6.3. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy nie ma składowiska odpadów komunalnych

Aktualnie wszelkie odpady z terenu gminy wywożone są przez firmy: EKO – REGION Bełchatów oraz RETHMANN RECYCLING sp. z o.o. w Częstochowie – zakład w Radomsku na składowisko w Dylowie „A” w gminie Pajęczno. Wywożenie odpadów odbywa się raz w miesiącu, a opłaty są wnoszone bezpośrednio przez wytwórców odpadów.

Dane uzyskane w firmie EKO-REGION Bełchatów:

Działalność na terenie gminy firma rozpoczęła w lipcu 2003 roku na podstawie zezwolenia wydanego decyzją z dnia 05.12.2002. Liczba umów na koniec 2003 r. – 47, obecnie 175 – są to umowy przede wszystkim z osobami fizycznymi.

Do końca 2003 roku firma zebrała 94,9 m³ odpadów komunalnych.

Ilości należących do firmy pojemników rozstawionych na terenie gminy są następujące (na 30.12.2003):

pojemniki	120	1	22	szt.
pojemniki	240	1	21	szt.
pojemnik	1100	1	8	szt.

Dane uzyskane w firmie RETHMANN:

Ilość zebranych odpadów w 2003 roku to 372 m³. Liczba umów to 97.

Ilości należących do firmy pojemników rozstawionych na terenie gminy są następujące:

- pojemniki	120	1	51	szt.
- pojemniki	180	1	1	szt.
- pojemniki	240	1	35	szt.
- pojemniki	770	1	4	szt.
- pojemnik	1100	1	12	szt.

Wywóz odpadów zmieszanych gromadzonych w pojemnikach odbywa się przy użyciu samochodu beczynowego. Miejsce unieszkodliwiania odpadów - składowisko odpadów - Dylów A, gm. Pajęczno.

6.4. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Energia elektryczna dostarczana jest do odbiorców w gminie napowietrznymi liniami 15 kV, wyprowadzonymi ze stacji 110/15 kV „Siemkowice”, znajdującej się na terenie gminy. Istniejący system zasilania w/w linii zaspakaja obecne i perspektywiczne potrzeby elektroenergetyczne.

Przez teren gminy przebiegają linie napowietrzne 110 kV „Siemkowice – Trębaczew” i „Siemkowice – Rusiec” oraz linia 400 kV „Trębaczew – Rogowiec”.

6.5. Zaopatrzenie w ciepło

W gminie Siemkowice brak jest centralnej kotłowni zaopatrującej w ciepło. W zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej przeważają w znacznej części kotłownie węglowe. Paliwami ekologicznymi są opalane kotłownie przy szkołach w Siemkowicach, Radoszewicach i Lipniku.

6.6. Zaopatrzenie w gaz

W gminie brak jest gazu przewodowego.

6.7. Telekomunikacja

W ostatnim czasie nastąpił w gminie istotny postęp w rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej. Nastąpił także szybki rozwój sieci telefonii komórkowej. Na terenie gminy zlokalizowane są trzy stacje bazowe telefonii komórkowej – w miejscowościach Siemkowice (2) i Mokre (1).

7. Szanse rozwoju gminy Siemkowice i zagrożenia gminy Siemkowice

Szansą dla rozwoju gminy jest integracja europejska, która stwarza możliwości pozyskania środków pomocowych, wykształcona kadra oraz promocja przedsiębiorczości i funduszy strukturalnych dla przedsiębiorców i rolników. Atutem gminy może stać się również zachowanie walorów środowiska naturalnego oraz wykorzystanie dogodnych warunków dla rozwoju turystyki i agroturystyki.

Zagrożeniem dla rozwoju gminy mogą być: brak miejsc pracy przede wszystkim dla młodych, wykształconych osób, powodujący proces migracji, brak stabilizacji gwarantującej zrównoważony rozwój, poprawy warunków ochrony zdrowia, pomocy społecznej i edukacji. Niekorzystnym aspektem funkcjonowania gminy jest duża niepewność działania wynikająca z wielu zmian gospodarczych, społecznych i politycznych, niestabilność

finansów publicznych i przepisów prawa, niedostateczna ilość środków finansowych przeznaczonych przez państwo na zadania realizowane przez samorząd, brak sprawnego systemu aktywizacji bezrobotnych.

IV. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA

Wstęp

Zgodnie z regulacją prawną ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.) w niniejszym studium określono kierunki zagospodarowania obszaru gminy Siemkowice w zakresie art. 10 ust. 2, pkt 1-16.

Prezentowane w studium kierunki wynikają głównie z:

- diagnozy dotychczasowych procesów rozwojowych gminy, w tym z historycznie ukształtowanego układu przestrzennego;
- diagnozy środowiska przyrodniczego i kulturowego;
- założeń rozwoju gminy wynikających z oceny jej walorów i zagrożeń, szans rozwojowych (w tym również wynikających z powiązań zewnętrznych i polityki regionalnej).

W studium przyjmuje się jako generalną zasadę zachowanie ciągłości w kształtowaniu zabudowy ugruntowaną poprzez wieloletnią realizację ustaleń planu miejscowego obowiązującego do dnia 31 grudnia 2003 r. oraz zmian do tego planu.

Część ustaleń tego planu stała się już treścią wydawanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Stąd zawarte w tych dokumentach parametry powinny być w dalszym ciągu honorowane.

Kierunki i politykę zagospodarowania przestrzennego gminy zapisano w tym opracowaniu w odniesieniu do całej gminy. Można je więc traktować jako cele zagospodarowania przestrzennego na omawianych i przedstawionych graficznie obszarach.

Cele rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy zostały sformułowane w wyniku wszechstronnej analizy uwarunkowań przestrzennych, których synteza stanowi fragment niniejszego opracowania.

Wyrazem dążenia do osiągnięcia wyznaczonego celu jest przyjęcie polityki i jej realizacja przez kolejne władze samorządowe gminy i jej organy wykonawcze. Kryteria kwalifikacyjne w zakresie przestrzennym ustalone zostały na drodze analizy obiektywnych uwarunkowań funkcjonalno-przestrzennych, oraz w procedurze wszechstronnej konsultacji społecznej. Kryteria te uwzględniają charakter gminy, jej aktualne i przewidywane potrzeby, względy ekonomiczne, kulturowe, ekologiczne, itp. oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego.

Przyjęta więc uchwałą Rady Gminy polityka przestrzenna będzie podstawą do podejmowania kolejnych prac planistycznych.

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów

Generalnym celem polityki przestrzennej gminy jest ukierunkowanie działań zmierzających do podwyższenia standardu życia mieszkańców, ochrony wartościowych elementów środowiska przyrodniczego oraz zwiększenie atrakcyjności terenów gminy dla przyszłych inwestorów.

Podstawą osiągnięcia celów polityki przestrzennej i określenia kierunków rozwoju przestrzennego jest wykorzystanie uwarunkowań wynikających ze środowiska przyrodniczego i kulturowego, położenia i powiązań zewnętrznych gminy, dotychczasowego zainwestowania i zagospodarowania gminy.

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone z zabudowy

2.1. Tereny wyłączone spod zabudowy ze względu na przepisy odrębne

Wyżej wymienione tereny to:

- strefy ochronne cmentarzy,
- strefy uciążliwości od obiektów infrastruktury technicznej:
 - gazociągu wysokiego ciśnienia,
 - linii wysokiego napięcia 110 kV,
 - linii wysokiego napięcia 400 kV,
 - linii średniego napięcia,
 - dróg,
 - linii kolejowej PKP.

2.2. Tereny, na których ogranicza się lokalizację zabudowy ze względu na ochronę walorów przyrodniczych

Wyżej wymienione tereny to:

- lasy,
- wszystkie tereny zieleni urządzonej i nieurządzonej,
- kompleksy zieleni z pomnikami przyrody,
- parki zabytkowe,
- tarasy zalewowe rzek,
- tereny występowania złóż surowców,
- tereny dolin rzecznych,
- gleby o wyższych klasach bonitacyjnych.

2.3. Tereny zabudowy

Tereny przeznaczone na zabudowę powinny spełniać następujące wymagania:

- każda działka budowlana musi mieć dostęp do drogi publicznej i możliwość uzbrojenia technicznego,
- wykorzystanie istniejącej i projektowanej infrastruktury jako zasobów wody pitnej (w pierwszym etapie z własnych lub grupowych ujęć wody) i energii elektrycznej,
- gromadzenie i odprowadzanie ścieków w ramach istniejącej i projektowanej kanalizacji sanitarnej, do czasu podłączenia obowiązuje korzystanie z bezodpływowych szczelnych zbiorników na ścieki lub przydomowych oczyszczalni.

Na załączniku graficznym do studium oznaczono granice obszarów z przeznaczeniem na realizację inwestycji z zakresu poszczególnych jednostek przestrzenno – funkcjonalnych.

Wydzielono następujące główne tereny przeznaczone do zabudowy:

- tereny zabudowy zagrodowej,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, obsługi turystyki,
- tereny zabudowy usługowej,
- tereny użyteczności publicznej,
- tereny zabudowy produkcyjno-usługowej, składów i magazynów.

Nowa zabudowa (w obszarach przeznaczonych na ten cel w studium) może być realizowana pod warunkiem zagwarantowania wystarczającego dla zamierzenia budowlanego uzbrojenia terenu.

Ponadto, w ramach nowo wyznaczanej zabudowy należy uwzględnić następujące

zasady dla ustaleń w miejscowych planach zagospodarowania lub innych właściwych opracowaniach planistycznych:

1. Dla zabudowy mieszkaniowej:

a) w ramach terenów rekreacyjno-wypoczynkowych i obsługi turystyki, przy powstawaniu zabudowy letniskowej należy uwzględnić:

- budynki rekreacji indywidualnej przeznaczone do okresowego wypoczynku rodzinnego z możliwością ich wykorzystania na pobyt stały,
- realizacja nowej zabudowy w trybie indywidualnym lub zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego,
- adaptacja istniejącej zabudowy do nowych warunków zabudowy, z uwzględnieniem modernizacji, rozbudowy i przebudowy budynków mieszkalnych i gospodarczych, z jednoczesnym porządkowaniem istniejącej zabudowy i jej uzupełnianiem,
- nowa zabudowa stanowić ma uzupełnienie istniejącej zabudowy i nawiązanie do jej charakteru,
- gabaryty i architektura nie może powodować dysharmonii otoczenia i zakłócać krajobrazu gminy,
- maksymalne zachowanie istniejącego drzewostanu, powierzchnia biologicznie czynna nie mniej niż 60% powierzchni działki,
- dachy:
 - dla budynków mieszkalnych dwuspadowe i wielospadowe o równym nachyleniu połaci dachowych 15 - 49°, zalecane 30 - 45°,
 - dopuszcza się ze względów architektonicznych zmianę ukształtowania fragmentu połaci dachowej,
 - dla budynków gospodarczych dopuszcza się dachy płaskie lub jednospadowe o kącie nachylenia 10° – 30°,
- adaptacja istniejącej zabudowy do nowych warunków,
- nieprzekraczalna wysokość zabudowy wynosi 9 m od poziomu terenu do najwyższej położonego punktu pokrycia dachu,

b) jednorodzinnej:

- budynki mieszkalne przeznaczone na stały pobyt,
- realizacja nowej zabudowy w trybie indywidualnym lub zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego,
- adaptacja istniejącej zabudowy do nowych warunków zabudowy, z uwzględnieniem modernizacji, rozbudowy i przebudowy budynków mieszkalnych i gospodarczych, z jednoczesnym porządkowaniem istniejącej zabudowy i jej uzupełnianiem,
- nowa zabudowa stanowić ma uzupełnienie istniejącej zabudowy i nawiązanie do jej charakteru,
- gabaryty i architektura nie może powodować dysharmonii otoczenia i zakłócać krajobrazu gminy,
- maksymalne zachowanie istniejącego drzewostanu, powierzchnia biologicznie czynna nie mniej niż 40% powierzchni działki,
- dachy:
 - dla budynków mieszkalnych dwuspadowe i wielospadowe o równym nachyleniu połaci dachowych 15 - 49°, zalecane 40 - 45°,
 - dopuszcza się ze względów architektonicznych zmianę ukształtowania fragmentu połaci dachowej,
 - dla budynków gospodarczych dopuszcza się dachy płaskie lub jednospadowe o kącie nachylenia 10° – 30°,
- adaptacja istniejącej zabudowy do nowych warunków,
- nieprzekraczalna wysokość zabudowy wynosi 12 m od poziomu terenu do najwyższej położonego punktu pokrycia dachu,

- ilość kondygnacji: dla budynków mieszkalnych do trzech kondygnacji nadziemnych (trzecia kondygnacja nadziemna realizowana wyłącznie jako poddasze) z możliwością podpiwniczenia; dla budynków gospodarczych: jedna kondygnacja nadziemna.
- c) zagrodowej:
- budynki mieszkalne i gospodarcze nie mogą mieć charakteru prowizorycznego,
 - realizacja nowej zabudowy w trybie indywidualnym lub zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego,
 - adaptacja istniejącej zabudowy do nowych warunków zabudowy, z uwzględnieniem modernizacji, rozbudowy i przebudowy budynków mieszkalnych i gospodarczych, z jednoczesnym porządkowaniem istniejącej zabudowy i jej uzupełnianiem,
 - nowa zabudowa stanowić ma uzupełnienie istniejącej zabudowy i nawiązanie do jej charakteru,
 - gabaryty i architektura nie mogą powodować dysharmonii otoczenia i zakłócać krajobrazu gminy,
 - dachy:
 - dla budynków mieszkalnych dwuspadowe i wielospadowe o równym nachyleniu połaci dachowych 15 - 49°, zalecane 40 - 45°,
 - dopuszcza się ze względów architektonicznych zmiany ukształtowania fragmentu połaci dachowej,
 - dla budynków gospodarczych dopuszcza się dachy płaskie, jednospadowe o kącie nachylenia 10° – 30° lub dwuspadowe o kącie nachylenia połaci dachowych 15 - 40°,
 - adaptacja istniejącej zabudowy do nowych warunków,
 - nieprzekraczalna wysokość budynków mieszkalnych wynosi 12 m od poziomu terenu do najwyższej położonego punktu pokrycia dachu,
 - ilość kondygnacji: dla budynków mieszkalnych do trzech kondygnacji nadziemnych (trzecia kondygnacja nadziemna realizowana wyłącznie jako poddasze) z możliwością podpiwniczenia,
 - nieprzekraczalna wysokość budynków gospodarczych wynosi 14 m,
 - zakaz lokowania dużych ferm zwierzęcych w terenach mieszkaniowych, możliwość lokowania małych zakładów przetwórstwa rolnego z ograniczeniem uciążliwości do granic własności,
 - dopuszcza się zabudowę inwentarsko – składową o wysokości jak dla budynków gospodarczych,
 - zakaz odprowadzania ścieków nieoczyszczonych do dołów gnilnych, cieków i urządzeń melioracyjnych.

Łączenie różnorodnych funkcji na jednym obszarze nie służy prawidłowemu gospodarowaniu przestrzenią. W celu uniknięcia w przyszłości konfliktów przestrzennych i funkcjonalnych, należy ograniczyć swobodne łączenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z zagrodową (zaleca się w planach miejscowych zblokowanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej).

2. Dla zabudowy usługowej i użyteczności publicznej:

Ogólnie dla terenów usługowych i terenów użyteczności publicznej obowiązują następujące ustalenia:

- realizacja nowej zabudowy w trybie indywidualnym lub zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego,
- zachowanie istniejącej zabudowy i jej adaptacja do nowych warunków w formie uzupełnienia przeznaczenia terenu,

- wyklucza się możliwość prowadzenia działalności usługowej o uciążliwości wykraczającej poza granice własności,
- maksymalne zachowanie istniejącego drzewostanu, powierzchnia biologicznie czynna nie mniej niż 30% powierzchni działki,
- obowiązuje zapewnienie dojazdu i miejsc parkingowych dla klientów i pracowników,
- uwzględnić w podpiwniczeniach nowej zabudowy użyteczności publicznej lub odpowiedniej – zabudowy mieszkaniowej (szkoły, obiekty służby zdrowia itp.), lokalizowanej zwłaszcza w miejscowościach leżących wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, przygotowanie pomieszczeń o konstrukcji odpornej na zgruzowanie, spełniającej określoną funkcję stosownie do lokalnych potrzeb, z możliwością bezkolizyjnej ich adaptacji dla celów ochrony ludności w sytuacji zagrożenia.

Ustalenia szczegółowe dla zabudowy usług:

a) handlowych:

- nie przewiduje się lokalizacji obiektów o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m².

b) kultu religijnego:

- dla obiektów sakralnych będących w strefie ochrony konserwatorskiej wszelkie inwestycje muszą być uzgadniane z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

c) rekreacyjno – sportowych, hotelowych i turystycznych:

- zezwala się na adaptację istniejącej zabudowy oraz budowę nowych, związaną z obsługą terenów sportu i wypoczynku,
- gabaryty i architektura zabudowy musi harmonizować z otoczeniem,
- wysokość zabudowy nie może przekraczać 15 m;

d) oświatowych i opieki zdrowotnej:

- wysokość zabudowy nie może przekraczać 12 m,
- nakazuje się projektowanie podjazdów dla osób niepełnosprawnych,
- nakazuje się grodzenie terenów szkół od strony dróg i ulic, w celu zwiększenia bezpieczeństwa uczniów.

3. Dla zabudowy produkcyjno – usługowej, składów i magazynów:

- realizacja nowej zabudowy w trybie indywidualnym lub zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego,
- maksymalna wysokość zabudowy dla nowopowstającej zabudowy – 20 m, przy czym wysokości zabudowy należy rozumieć jako różnicę rzędnej najwyższego punktu na pokryciu kubatury (bez masztów odgromnikowych, anten i kominów) i rzędnej najniższej położonego punktu na naturalnej warstwy terenu znajdującego się w obrysie zewnętrznym budynku,
- obowiązuje zapewnienie dojazdu i miejsc parkingowych w ilości wystarczającej dla planowanej liczby klientów i pracowników,
- negatywne oddziaływanie działalności gospodarczej nie może wykraczać poza granice własności i nie może oddziaływać na kompleksy budownictwa mieszkaniowego,
- dopuszcza się realizację urządzeń i obiektów zaopatrzenia w wodę, gaz i energię elektryczną oraz gospodarki ściekowej.

3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk

Ochrona środowiska na terenie gminy dotyczy przede wszystkim obszarów:

- dna dolin rzecznych,

- systemu terenów zieleni i obszarów objętych ochroną, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody,
- terenów gleb chronionych na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- elementów krajobrazu oraz dziedzictwa kulturowego, podlegających ochronie konserwatorskiej.

Do działań wyznaczanych przez zasady ochrony środowiska i kształtowania krajobrazu zaliczane są:

3.1. Ochrona istniejących zasobów przyrodniczych gminy

- ochrona prawna

Ochronie prawnej w głównej mierze podlegają: zespół przyrodniczo-krajobrazowy, rezerwat przyrody i pomniki przyrody. Ich ochrona (na zasadach zrównoważonego rozwoju) polega głównie na ograniczeniu ich zagospodarowania do form nieuciążliwych i wykluczeniu działań, które mogłyby naruszyć równowagę przyrodniczą.

Na rysunku studium pokazano:

- granice istniejącego rezerwatu przyrody „Mokry Las”,
- granice istniejącego zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego „Osjakowskiego”,
- granice Obszaru Chronionego Krajobrazu: „Osjakowskiego” oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu „Załęczańskiego”- zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego.

Zgodnie z przepisami o ochronie przyrody w rezerwach przyrody zabrania się:

- 1) budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom rezerwatu przyrody;
- 2) rybactwa, z wyjątkiem obszarów ustalonych w planie ochrony albo w zadaniach ochronnych;
- 3) chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
- 4) polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
- 5) pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzenia roślin oraz grzybów;
- 6) użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzenia, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
- 7) zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
- 8) pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
- 9) niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
- 10) palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez organ uznający obszar za rezerwat przyrody;
- 11) prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- 12) stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
- 13) zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez organ uznający obszar za rezerwat przyrody;
- 14) amatorskiego połowu ryb, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;

- 15) ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez organ uznający obszar za rezerwat przyrody;
- 16) wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony oraz psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas;
- 17) wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez organ uznający obszar za rezerwat przyrody;
- 18) ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach będących w trwałym zarządzie parku narodowego, wskazanymi przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody - przez organ uznający obszar za rezerwat przyrody;
- 19) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
- 20) zakłócania ciszy;
- 21) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez organ uznający obszar za rezerwat przyrody;
- 22) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- 23) biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez organ uznający obszar za rezerwat przyrody;
- 24) prowadzenia badań naukowych bez zgody organu uznającego obszar za rezerwat przyrody;
- 25) wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;
- 26) wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
- 27) organizacji imprez rekreacyjno-sportowych - bez zgody organu uznającego obszar za rezerwat przyrody.

Powyższe zakazy nie dotyczą:

- 1) wykonywania zadań wynikających z planu ochrony lub zadań ochronnych;
- 2) likwidacji nagłych zagrożeń oraz wykonywania czynności nieujętych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych, za zgodą organu ustanawiającego plan ochrony lub zadania ochronne;
- 3) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
- 4) wykonywania zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- 5) obszarów objętych ochroną krajobrazową w trakcie ich gospodarczego wykorzystywania przez jednostki organizacyjne, osoby prawne lub fizyczne oraz wykonywania prawa własności, zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego.

W projekcie rozporządzenia Wojewody Łódzkiego w sprawie Osjakowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu postulowane są m.in. następujące zakazy, mające na celu ochronę walorów terenu chronionego:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;

- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;
- 9) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od linii brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego.

Zgodnie z przepisami o ochronie przyrody w stosunku do zespołu przyrodniczo-krajobrazowego mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 10) zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- 11) umieszczania tablic reklamowych.

Powyższe zakazy nie dotyczą:

- 1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 2) realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- 4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

Zgodnie z przepisami o ochronie przyrody w stosunku do pomnika przyrody mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 10) zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- 11) umieszczania tablic reklamowych.

Powyższe zakazy nie dotyczą:

- 1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 2) realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- 4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

- ochrona istniejących elementów przyrodniczych, budujących system przyrodniczy gminy.

Ochronie podlegają przede wszystkim tereny leśne, parki, cmentarze oraz zieleń w terenach zabudowanych. W stosunku do tych obiektów sprowadza się ona do zachowania dotychczasowych funkcji, pielęgnacji istniejącej roślinności oraz zakazu lokalizacji obiektów i urządzeń nie związanych z funkcją terenu. Istotnym elementem ochronnym jest także zachowanie nie kolidujących z funkcją przyrodniczą form zagospodarowania terenów otwartych, uzupełniających system przyrodniczy gminy.

3.2. Ochrona wód

W kierunkach polityki dotyczących ochrony wód, szczególny akcent winien być położony na poprawę stanu ich czystości. Wynika to z kilku podstawowych powodów:

- z układu przyrodniczych powiązań zewnętrznych - lokalny układ hydrograficzny i tereny dolinne z nim związane mają wpływ na pozagminne układy przyrodnicze,
- na terenie gminy zanieczyszczone wody powierzchniowe obniżają potencjał ekologiczny zespołów przyrodniczych z nim związanych.

Osiągnięcie poprawy stanu czystości wód realizowane będzie przez: maksymalne ograniczenie zrzutów zanieczyszczeń do gruntu i do wód powierzchniowych, objęcie

wszystkich możliwych obszarów zbiorczą kanalizacją sanitarną z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni, a do czasu jej wybudowania – do szczelnych szamb tylko jako rozwiązania tymczasowego (na obszarach rozproszonej zabudowy stosowanie indywidualnych oczyszczalni ścieków), kompleksowe rozwiązanie odprowadzanie ścieków opadowych, szczególnie z ciągów komunikacyjnych, placów i parkingów oraz oczyszczenie ich z preferowaniem, gdzie jest to możliwe, do wykorzystania tych wód na miejscu lub wykorzystania ich w zamkniętych obiegach wody na małych obszarach, dostosowanie lokalizacji nowych obiektów, szczególnie tych uciążliwych dla środowiska, do struktur hydrogeologicznych.

W zakresie ograniczania spływów powierzchniowych z terenów rolnych (w tym także przez sieć drenarską) pożądane byłoby wprowadzenie ekologicznych form gospodarki rolnej oraz tworzenie biologicznych osłon.

W przypadku przeznaczenia gruntów zdrenowanych na cele inne niż rolnicze, konieczna będzie przebudowa sieci melioracyjnej w sposób zapewniający właściwe odwodnienie terenów przyległych.

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych, wyznaczono strefy ochronne ujęć wody.

3.3. Ochrona zasobów glebowych

Rejony występowania gleb o najwyższych w skali gminy bonitacjach, powinny stanowić podstawę dla efektywnej rolniczej przestrzeni produkcyjnej, bowiem jakość gleb decyduje o jej potencjale. Preferowane są ekologiczne formy produkcji rolniczej. Uszczuplanie terenu na inne cele niż rolnicze musi być rozważne, a przede wszystkim racjonalne. Przy zmianie przeznaczenia powierzchni objętych drenażem konieczna jest kompleksowa przebudowa sieci drenarskiej. Realizacja robót związanych z w/w przebudową winna odbywać się pod nadzorem Marszałka Województwa Łódzkiego. Jest to warunek konieczny ze względu na sprawność funkcjonowania całego systemu.

Grunty marginalne, odłogowane i mało przydatne dla produkcji rolniczej należy przeznaczyć na tworzenie nowych powierzchni leśnych, rozwój funkcji rekreacyjnej ewentualnie na potrzeby innych bezkolizyjnych w stosunku do otoczenia funkcji.

3.4. Koncepcja kształtowania systemu ekologicznego

System ekologiczny gminy, będący składową systemu wojewódzkiego i krajowego ma za zadanie ochronę istniejących walorów przyrodniczych oraz zapewnienie równowagi biocenotycznej.

Zawiera on następujące elementy przestrzenne:

- korytarze ekologiczne o znaczeniu regionalnym,
- ciągi ekologiczne - powiązania o znaczeniu lokalnym, to przede wszystkim osie mniejszych w gminie dolin rzek i cieków wodnych. Włączenie tych choćby najmniejszych cieków w system ekologiczny zapewni ich ochronę hydrologiczną.
- obszary węzłowe - miejsca przecięcia się korytarzy i ciągów ekologicznych, powierzchniowe strefy o dużym bogactwie biocenotycznym wpływające na równowagę terenów przyległych. Obszary te obok korytarzy i dolin wykluczone są dla zabudowy i wskazane do objęcia ochroną. W celu uaktywnienia biologicznego w/w systemu oraz dopełnienia go strukturami przyrodniczo czynnymi proponuje się dolesienia w obrębie gleb marginalnych, zadrzewienia śródpolne, przydrożne i przywodne, szczególnie na terenach o spadkach $>5^\circ$, a więc narażonych na wpływy powierzchniowe.

W studium wskazuje się jedynie strefy zadrzewień, szczegółowy projekt winien być opracowany w skalach bardziej szczegółowych z uwzględnieniem własności i topoklimatu (rynnny spływu zimnego powietrza, zastoiska zanieczyszczonego powietrza etc.).

W studium założono następujące funkcje zadrzewień:

- ochrona terenów rolnych przed erozją gleb;

- rekultywacja wyrobisk poeksploatacyjnych;
- tworzenie systemu zieleni izolacyjnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych;
- ochrona dolin rzek przed wpływami powierzchniowymi;
- ekranowanie terenów szczególnie uciążliwych dla otoczenia.

W polityce dotyczącej ochrony i kształtowania środowiska na terenie gminy Siemkowice za szczególnie ważne uznano następujące kierunki działań realizacyjnych:

1. Ochrona istniejących walorów i zasobów przyrodniczych i wszystkich obiektów prawnie chronionych;
2. Przekształcenia przestrzenne i funkcjonalne zmierzające do poprawy warunków sanitarno-zdrowotnych;
3. Realizacja nowych zamierzeń inwestycyjnych, zmian i przekształceń obecnego układu przestrzennego z udziałem urządzeń i instalacji technicznych w celu wyeliminowania bądź ograniczenia zagrożeń dla środowiska.

3.5. Ochrona powietrza

Podstawowymi źródłami emisji zanieczyszczeń do atmosfery są indywidualne paleniska domowe, oparte o konwencjonalne nośniki energii cieplnej. Powinno się wziąć pod uwagę potrzebę pozyskiwania mniej szkodliwych źródeł ciepła, jak np. oparcie gospodarki cieplnej gminy o gaz ziemny lub odnawialne źródła energii. Gmina powinna propagować ekologiczne źródła energii również na terenach usługowych, produkcyjnych oraz o funkcji mieszanej z dopuszczeniem usług.

Ponadto ochrona powietrza będzie przeprowadzana poprzez zastosowanie technologii eliminujących szkodliwe emisje.

Nowe tereny przeznaczone w planach miejscowych pod budownictwo mieszkaniowe powinny uwzględniać zaopatrzenie w ciepło zgodne z przepisami o ochronie środowiska.

3.6. Kształtowanie krajobrazu i terenów przyrodniczo czynnych

Na terenie gminy powstają nowe tereny zieleni oraz tereny leśne. W celu poprawy funkcjonowania środowiska oraz podniesienia walorów przyrodniczo-krajobrazowych w studium zawarto następujące ustalenia:

- zwiększenie obszaru zalesień,
- stosowanie zieleni izolacyjnej lub innej formy osłony zielenią elementów nie pasujących do środowiska,
- pielęgnacja dotychczasowych zorganizowanych walorów przyrodniczych.
- utrzymanie istniejących lokalizacji stanowisk archeologicznych.

4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Przepisy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami zobowiązują wszystkich obywateli do ochrony dóbr kultury, natomiast samorząd terytorialny zobowiązuje do zapewnienia w tym celu warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych.

Na mocy obowiązujących przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględnia się w szczególności ochronę zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia, innych zabytków nieruchomych znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków.

Obszary objęte ochroną dziedzictwa kulturowego to wymienione wcześniej w uwarunkowaniach obiekty zabytkowe.

Studium proponuje wprowadzenie stref ochrony konserwatorskiej obejmujących tereny posiadające wartości kulturowe i krajobrazowe, które zostały przedstawione na rysunku studium. Zasięgi stref mają charakter wstępny, bez wykonania szczegółowych studiów i wymagają uszczegółowienia na etapie opracowywania planów miejscowych poszczególnych terenów.

Propozycje wprowadzenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego następujących stref ochrony konserwatorskiej:

Strefa A – ścisłej ochrony konserwatorskiej.

Na obszarze gminy Siemkowice wyznaczono cztery strefy ochrony konserwatorskiej „A” (ścisłej ochrony), obejmujące:

- teren kościoła parafialnego p.w. św. Marcina w Siemkowicach,
- teren murowanego dworu obronnego wraz z założeniem parkowym w Siemkowicach,
- cmentarz rzymsko-katolicki z 1826 r. w Siemkowicach,
- teren parku dworskiego w Radoszewicach.

Strefy te utworzono dla ochrony układu urbanistycznego oraz ochrony warstw archeologicznych. Obowiązuje priorytet zachowania, odtwarzania i eksponowania walorów zabytkowych elementów układu. Wszelkie naruszenia stanu istniejącego (w zakresie funkcji, parcelacji, przekształcenia i uzupełnienia zabudowy oraz towarzyszących jej elementów środowiska przyrodniczego) wymagają zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Strefa B – ochrony konserwatorskiej wybranych elementów środowiska kulturowego. Obejmuje układy przestrzenne miejscowości o zachowanym historycznym rozplanowaniu, historycznej zabudowie i wartościowych walorach naturalnych.

Ochroną należy objąć:

- istniejące układy rozplanowania wsi: Siemkowice, Mokre, Radoszewice i Ozegów.

Na terenach objętych strefą obowiązuje:

- zachowanie i konserwacja zabudowy zabytkowej i posiadającej walory kulturowe,
- zachowanie historycznego układu rozplanowania – układ dróg, placów,
- zachowanie historycznych podziałów własnościowych,
- zachowanie komponowanych układów terenowych i zaprojektowanej zieleni,
- dostosowanie nowej zabudowy w zakresie lokalizacji, skali i formy architektonicznej do lokalnej tradycji budowlanej lub lokalnie zakaz nowej zabudowy,
- usunięcie dysharmonizujących nawarstwień,
- ochrona archeologiczna zgodnie z zapisami dla strefy „OW”.

Strefa E – ochrony ekspozycji, która obejmuje teren umożliwiający ekspozycję przestrzenną wokół dawnego założenia dworsko-parkowo-folwarcznego z połowy XVII w. w Siemkowicach, teren umożliwiający ekspozycję kościoła murowanego p. w. św. Marcina oraz teren umożliwiający ekspozycję przestrzenną wokół dworu w Radoszewicach.

Na terenach objętych strefą obowiązuje:

- lokalizacja, skala i charakter zabudowy nie mogą kolidować z ekspozycją zabytków oraz degradować ich roli dominant w otoczeniu,
- ograniczenia w lokalizacji reklam (zakaz lub określenia dopuszczalnych form i nieprzekraczalnych gabarytów).

Strefa OW - strefa obserwacji i ochrony archeologicznej, która obejmuje rejon osadnictwa pradziejowego i historycznego,

Na terenach objętych strefą obowiązuje:

- uzgodnienie z WKZ inwestycji związanych z naruszeniem stratygrafii nawarstwień ziemnych celem przeprowadzenia badań wyprzedzających oraz zapewnienia nadzoru archeologicznego w trakcie realizacji inwestycji.

Z uwagi na dużą ilość stanowisk archeologicznych znajdujących się na trasie

projektowanej linii 400 kV inwestor winien zapewnić stałe nadzory archeologiczne nad pracami ziemnymi związanymi z realizacją planowanej inwestycji, należy także uzyskać pozwolenie na prowadzenie prac na podstawie art. 36, ust.1, pkt 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.).

Dla właściwego ustalenia działań z zakresu niezbędnej i pożądanej ochrony dóbr kultury celowe jest opracowanie studium ochrony i kształtowania krajobrazu dla obszaru całej gminy.

5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

5.1. Infrastruktura techniczna

5.1.1. Gospodarka wodno – ściekowa

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Siemkowice 2005-2013 za priorytetowe zadania inwestycyjne uznaje m.in. budowę wodociągu Laski – Tondle, budowę wodociągu Tondle – Radoszewice oraz modernizację ujęć wodnych i hydrofornii.

Wskazane inwestycje mają na celu zapewnienie ochrony sanitarnej wody pitnej w strefach ujęć głębinowych z zabezpieczeniem ich hermetyczności i osłony przed skażeniami chemicznymi a także niezawodności technicznej i monitoringu.

W najbliższych latach planowana jest także budowa oczyszczalni gminnej we wsi Siemkowice wraz z punktem zlewnym, umożliwiającym odbiór ścieków dowożonych z pozostałych wsi gminy, nie posiadających systemu kanalizacji sanitarnej, przez wozy asenizacyjne. Wieś Siemkowice oraz tereny ościenne planuje się uzbroić w sieć kanalizacji sanitarnej.

Należy przewidzieć odprowadzanie ścieków deszczowych z utwardzonych terenów zakładów przemysłowych i użyteczności publicznej oraz z terenów narażonych na zanieczyszczenia (np. stacje benzynowe, parkingi itp.). W celu usunięcia zawiesiny i substancji ropopochodnych wyloty kanalizacji deszczowej powinny posiadać podczyszczalnie wód deszczowych.

5.1.2. Gazownictwo

Według opracowanej w 1993 r. koncepcji programowej gazyfikacji woj. sieradzkiego zasilanie gminy w gaz przewodowy projektowane jest gazociągiem „Południe” biegnącym od Bąkowa poprzez Gorzów Wielkopolski do Wielunia, Działoszyna i Pajęczna. W rejonie Siemkowic projektowana jest stacja redukcyjno-pomiarowa I^o. Gazociąg wysokoprężny projektuje się także w zachodniej części gminy.

5.1.3. Gospodarka cieplna

Należy dążyć do stosowania kotłowni ekologicznych, opalanych ekologicznymi nośnikami energii cieplnej (olej opałowy niskosiarkowy, wierzba energetyczna, energia elektryczna, gaz ziemny przewodowy i propan-butan, a także kotłownie na Eko-groszek).

5.1.4. Zagospodarowanie odpadów

Na terenie gminy nie ma czynnego składowiska odpadów. W najbliższych latach zakłada się wywóz odpadów komunalnych na składowisko w Dylowie „A” w gminie Pajęczno.

5.1.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną

We wschodniej części gminy projektowana jest jednotorowa linia napowietrzna o napięciu 400 kV relacji Elektrownia Belchatów – Stacja Trębaczew dla potrzeb wyprowadzenia mocy z bloku 833 MW. Długość projektowanej linii na terenie gminy Siemkowice wynosi 8,43 km, trasa przebiegać będzie przez następujące obręby geodezyjne: Łukomierz, Siemkowice, Ożegów. Projektowana linia będzie ważnym elementem sieci przesyłowej krajowego systemu energetycznego, umożliwiając przesył mocy z nowego bloku

833 MW w Elektrowni Bełchatów do systemowej stacji energetycznej Trębaczew. Projektowana linia przebiegać będzie przez tereny upraw rolnych, tereny leśne i tereny o rozproszonej zabudowie, na znacznym odcinku równoległe do istniejącej dwutorowej linii 400 kV relacji Rogowiec – Trębaczew.

5.1.6. Telekomunikacja

Rozwój systemu obejmować będzie:

- oparcie na węzłach łączności komórkowej,
- dogęszczania sieci od węzłów do abonentów,
- dogęszczania lokalizacji stacji bazowych telefonii komórkowej,
- adaptacji istniejącej linii telekomunikacyjnej przewodowej podziemnej międzymiejscowej.

5.2. Układ drogowy

Koncepcja układu komunikacyjnego, jako integralna część koncepcji zagospodarowania przestrzennego gminy, wynika przede wszystkim z uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych, z analizy dotychczasowych ustaleń planistycznych oraz przyjętych w obecnym opracowaniu kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemkowice. Główne cele rozwoju układu i obsługi komunikacyjnej są następujące:

- zwiększenie przepustowości i poprawa parametrów technicznych dróg, uwzględniając szczególnie dynamiczny w ostatnim okresie wskaźnik motoryzacji,
- dogodna obsługa komunikacją zbiorową,
- rozwój zaplecza technicznego motoryzacji,
- stworzenie układu ścieżek rowerowych.

Głównym elementem komunikacji drogowej są drogi klasy Z i wyjątkowo klasy L, na który składają się m.in. następujące drogi: 4527E i 4536E. Drogi te zapewniają powiązanie z sąsiednimi gminami oraz obsługują tereny gminy. Nie przewiduje się istotnych zmian ich przebiegu.

Układ dróg powiatowych uzupełnia sieć dróg gminnych. Obsługują one bezpośrednio przyległe tereny i zapewniają dojazd do poszczególnych obszarów gminy. Przebieg dróg gminnych został zachowany.

Układem, który bezpośrednio obsługuje tereny gminy w skali poszczególnych obiektów, pojedynczych pól jest układ dróg gminnych (klasy D, L i wyjątkowo klasy Z) - drogi gminne numerowane i drogi wewnętrzne.

Miejsca parkingowe winny być zapewnione na terenach wyznaczonych pod poszczególne usługi.

Należy dążyć do wyposażenia sieci dróg gminnych w nawierzchnię twardą ulepszoną (będzie to zależec od możliwości finansowych), na okres przejściowy (etapowy) można przyjąć wyposażenie tych dróg w nawierzchnię gruntową ulepszoną (żwir, tłuczeń), która mogłaby stanowić podbudowę do późniejszego położenia nawierzchni twardej ulepszonej, wyjątek stanowią drogi obsługujące tereny leśne tam należy dopuścić co najwyżej nawierzchnię gruntową ulepszoną.

Konieczne jest także stworzenie możliwości do poszerzenia pasów drogowych do szerokości normatywnych.

Na obszarach zabudowanych należy zadbać o odpowiednią segregację ruchu pieszego i samochodowego poprzez budowę chodników, wysepek na przejściach dla pieszych na rozleglejszych skrzyżowaniach itp. W ramach modernizacji istniejącego układu oraz budowy nowych odcinków dróg należy przewidzieć możliwość budowy na wyznaczonych trasach ścieżek rowerowych jako wydzielonych, bądź zintegrowanych z chodnikami lub jezdniami.

Charakterystyka projektowanego układu drogowego:

- Drogi klasy Z
Do tej grupy należy większość dróg powiatowych. Przewidywana jest modernizacja istniejących dróg, poprawa parametrów technicznych, poprawa jakości nawierzchni. Zalecana szerokość w liniach rozgraniczających - 20 m
- Drogi lokalne (L) i dojazdowe (D)
Drogi należące do tej grupy to głównie drogi gminne. Przyjęto kryterium, że zasadniczo drogi gminne posiadać będą klasę L. Zalecana szerokość w liniach rozgraniczających dla dróg lokalnych (L) – 12 m - 15 m, dla dróg dojazdowych (D) – 10 m - 15 m.

Poza drogami wskazanymi na załączniku graficznym studium, w zależności od potrzeb społeczności lokalnej, możliwa jest realizacja nowych dróg gminnych, których przebieg zostanie ustalony w drodze decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej lub w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Nowe obiekty winny spełniać wskaźniki i kierunki określone w niniejszym opracowaniu.

W związku z wytycznymi Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, Wydziału Zarządzania Kryzysowego wskazane byłoby wyznaczenie odcinków dróg, gdzie możliwa będzie lokalizacja parkingów dla pojazdów przewożących materiały niebezpieczne (organizacja parkingów jest zadaniem starosty).

5.3. Ścieżki rowerowe

Proponuje się lokalizację ścieżek rowerowych, w miarę możliwości terenowych, wzdłuż dróg i duktów leśnych, w powiązaniu terenów mieszkaniowych z obszarami rekreacji i wypoczynku.

6. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

W gminie Siemkowice przewiduje się:

- budowę gminnej oczyszczalni ścieków w Siemkowicach, budowę kanalizacji w Siemkowicach, budowę kanalizacji w miejscowościach Ozegów, Lipnik, Radoszewice, Delfina, Laski i Borki,
- przebudowę wodociągu w Siemkowicach (wymiana rur azbestowo-cementowych), budowę wodociągu Laski-Tondle, budowę wodociągu Tondle-Radoszewice, modernizację ujęć wodnych i hydrofornii.

7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1

Na terenie gminy brak jest zadań wpisanych do rejestru zadań rządowych.

Obszarami celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, dla których należy sporządzić plany zagospodarowania przestrzennego, są obszary przeznaczone na:

- budowę zbiornika retencyjnego „Ług” na rzece Wierznicy (pow. zbiornika 23 ha, pojemność zbiornika 414 tys. m³), będącego w Programie Małej Retencji Województwa Łódzkiego,
- budowę zbiornika retencyjnego „Stawy Młynki” na rzece Wierznicy (pow. zbiornika 8,6 ha, pojemność zbiornika 103,2 tys. m³), będącego w Programie Małej Retencji Województwa Łódzkiego.

8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m² oraz obszary przestrzeni publicznej

Zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.) obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów górniczych. Granice terenów górniczych pokazano na rysunku studium. Dla tych terenów (teren górniczy „Ożegów”, „Ożegów I”, „Pole Szczerców”) należy sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

W gminie Siemkowice nie przewiduje się obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m².

Na terenie gminy nie wyznacza się obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziałów, o których mowa w ustawie o gospodarce nieruchomościami.

Obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, czyli obszar przestrzeni publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym to tereny w pobliżu cmentarza w Siemkowicach.

9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na obszarach przeznaczonych do zabudowy lub na których przewiduje się zmianę dotychczasowego zagospodarowania (w tym na terenach przeznaczonych do zalesienia). Obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne (ich granice) przedstawiono na rysunku studium (na planszy „Kierunki zagospodarowania, polityka funkcjonalno-przestrzenna”).

10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Atrakcyjność krajobrazu naturalnego, duże obszary leśne, polne czy też doliny rzeczne stanowią dobro gminy, o które należy zadbać w odpowiedni sposób. Dbalność o ład przestrzenny należy do zadań samorządu terytorialnego, gdyż w interesie gminy jest zapewnienie jak najatrakcyjniejszych warunków dla turystów i osób przyjezdnych. Lecz jego dobro leży także w interesie mieszkańców gminy, zapewniając im wysoką jakość życia w odniesieniu do warunków przestrzennych.

Uporządkowanie przestrzeni rolno-leśnej powinno polegać na docelowym określeniu na terenie gminy sposobu użytkowania gruntów w kierunku rolnym lub leśnym, poprzez wyznaczenie linii rozgraniczającej lasy oraz grunty przewidziane do zalesienia od gruntów przeznaczonych wyłącznie na cele rolne. Przebieg tej granicy polno-leśnej powinien być wyznaczony w oparciu o warunki glebowo-przyrodnicze oraz naturalne granice fizjograficzne i wprowadzony do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Siemkowice.

10.1. Tereny rolne

Tereny rolne na rysunku studium (na planszy „Kierunki zagospodarowania, polityka funkcjonalno-przestrzenna”) oznaczone zostały:

- kolorem żółtym – tereny rolne o wyższych klasach bonitacyjnych,
- kolorem bladeżółtym – tereny o niższych klasach bonitacyjnych.

Polityka przestrzenna na tych terenach polega na:

- ochronie kompleksów o wyższych klasach bonitacyjnych najbardziej przydatnych dla rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- wykorzystaniu terenów o niższych klasach bonitacyjnych stosownie do ich predyspozycji.

Ustala się następujące kierunki zagospodarowania przestrzennego terenów rolniczych:

- wzmożonej ochronie podlegają: rolnicza przestrzeń produkcyjna oraz przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe wartości terenu,
- wykorzystanie terenu na cele produkcji rolniczej, ze znacznym udziałem gospodarki polowej i ograniczaniu przeznaczania na cele nierolnicze,
- poprawianie ich wartości użytkowej oraz zapobieganie obniżania ich produktywności,
- utrzymanie istniejącej, rozproszonej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej oraz usługowej; ochrona zabudowy o wartościach kulturowych,
- dopuszcza się jedynie wprowadzenie nowej zabudowy zagrodowej na gruntach rolnych (bez zmiany klasyfikacji), zgodnie z przepisami o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- zakaz nowej zabudowy mieszkaniowej,
- zakaz zabudowy niezwiązanej z rolnictwem oraz zakaz parcelacji na małe działki (w zamyśle budowlane), dopuszcza się adaptację istniejącej, rozproszonej zabudowy zagrodowej, tj. rozbudowę i wymianę budynków w ramach istniejącego siedliska,
- w przypadkach szczególnych, dopuszcza się zabudowę obiektów związanych funkcjonalnie z podniesieniem efektywności gospodarki polowej,
- osłanianie istniejącej zabudowy, uciążliwej dla środowiska, dysharmonijnej w krajobrazie pasmami zadrzewień i zakrzewień,
- przy budowie, rozbudowie lub modernizacji obiektów związanych z działalnością rolniczą, a także innych obiektów budowlanych, należy stosować takie rozwiązania, które ograniczają skutki ujemnego oddziaływania na grunty,
- zapewnienie właściwych standardów wyposażenia w infrastrukturę techniczną, z dopuszczeniem lokalnych rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz uzupełniania braków w tym zakresie,
- utrzymanie tras komunikacyjnych i ciągów infrastruktury technicznej, z dopuszczeniem ich uzupełnień w niezbędnym zakresie,
- ochrona powierzchni zmeliorowanych; przy zmianie ich przeznaczenia konieczna jest kompleksowa przebudowa sieci drenarskich, pod nadzorem Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych – Oddział w Wieluniu,
- w wypadku występowania bądź odkrycia nowych stanowisk archeologicznych należy je oznaczyć, zabezpieczyć i powiadomić Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a jeśli nie jest to możliwe, Wójta Gminy Siemkowice,
- modernizacja systemu melioracji w nawiązaniu do systemu nawadniania użytków rolnych,
- zakaz wypalania ściernisk,
- w wypadku udokumentowania złóż kopalin pospolitych na terenach upraw rolnych dopuszcza się prowadzenie eksploatacji pod warunkiem czasowego wyłączenia gruntu z produkcji rolniczej oraz przywrócenia tych terenów po zakończeniu eksploatacji do ich rolniczego wykorzystania.

10.2. Tereny trwałych użytków zielonych

Tereny trwałych użytków zielonych, obejmujące także doliny rzeczne, na rysunku studium (na planszy „Kierunki zagospodarowania, polityka funkcjonalno-przestrzenna”)

oznaczone kolorem jasnozielonym, pełnią funkcję lokalnych korytarzy ekologicznych.

Polityka przestrzenna na tych terenach polega na:

- ochronie ich wartości przyrodniczych i krajobrazowych,
- udostępnianiu tych obszarów dla turystyki i wypoczynku, w granicach umożliwiających zachowanie wartości przyrodniczych.

Ustala się następujące kierunki zagospodarowania przestrzennego dla terenów trwałych użytków zielonych:

- ochrona przyrodniczej struktury zieleni wysokiej, średniej i niskiej, cieków, użytków ekologicznych, w tym wszystkich terenów stanowiących lub mogących stanowić system lokalnych węzłów i korytarzy ekologicznych, mających wpływ na funkcjonowanie przyrody i odtwarzanie jej zasobów poprzez zdecydowane ograniczenie zabudowy,
- utrzymanie istniejących kompleksów zadrzewień śródpolnych wraz z możliwością ich powiększenia jako terenów do zalesienia w oparciu o obowiązujące przepisy w zakresie regulowania granicy polno-leśnej,
- zakaz wypalania użytków zielonych,
- ochrona powierzchni zmeliorowanych; przy zmianie ich przeznaczenia konieczna jest kompleksowa przebudowa sieci drenarskich,
- stosowanie biologicznej obudowy cieków, zabezpieczenie koryt przed erozją przez roślinność,
- tereny te są zapleczem gospodarki hodowlanej (łąki i pastwiska),
- tereny te mogą być wykorzystywane dla funkcji rekreacyjnej czasowej, przy zachowaniu następujących zasad:
 - ruch turystyczny pieszy, powinien odbywać się na wyznaczonych ścieżkach,
 - ruch turystyczny rowerowy i konny, powinien być ograniczony do wyznaczonych i odpowiednio urządzonych tras,
 - dopuszcza się urządzenie punktów widokowych i miejsc odpoczynku,
- dopuszcza się niezbędne urządzenia z zakresu gospodarki wodnej i rolniczej,
- zapewnienie możliwości dojazdu do kompleksów terenów i do urządzeń melioracyjnych,
- adaptuje się istniejące budownictwo zagrodowe wraz z modernizacją, a wyklucza się lokalizację nowych siedlisk,
- w obiektach istniejących – uzupełnianie wyposażenia w zakresie infrastruktury technicznej (z dopuszczeniem lokalnych rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz ogrzewania, z zaleceniem przechodzenia na nieuciążliwe dla środowiska media grzewcze),
- rozwój urządzeń związanych z turystyką, wypoczynkiem i sportem, a także niezbędnych urządzeń z zakresu gospodarki wodnej i rolniczej oraz komunikacji i infrastruktury technicznej, warunkuje się spełnieniem wymagań w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu, zróżnicowanych w zależności od położenia i cech poszczególnych fragmentów terenu,
- urządzenie tras rowerowych wg proponowanych przebiegów,
- w wypadku występowania lub odkrycia stanowisk archeologicznych należy je oznaczyć, zabezpieczyć i powiadomić Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a jeśli nie jest to możliwe, Wójta Gminy Siemkowice.

10.3. Tereny leśne

Tereny leśne, na rysunku studium (na planszy „Uwarunkowania”) oznaczone kolorem

zielonym, bez względu na formę własności, pełnią funkcje ochronne i turystyczno – wypoczynkowe.

Polityka przestrzenna na tych terenach polega na:

- ochronie ich wartości przyrodniczych i krajobrazowych ,
- udostępnianiu ich dla turystyki i wypoczynku, w granicach umożliwiających zachowanie wartości przyrodniczych, z wykluczeniem rozwoju funkcji osadniczych.

Ustala się następujące kierunki zagospodarowania przestrzennego dla terenów leśnych:

- ochrona zasobów istniejących, w tym występujących w ich obrębie użytków ekologicznych,
- prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem ostoi gniazdowania i bytowania ptactwa (łącznie z zachowaniem drzew dziuplastych),
- na terenach leśnych dopuszcza się tworzenie polan śródleśnych i niewielkich zbiorników wodnych, cieków melioracyjnych, lokalizację obiektów i budynków oraz urządzeń związanych z gospodarką leśną,
- realizacja obiektów, zgodnie z przepisami o lasach oraz o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- wstrzymanie lokalizacji obiektów powodujących zanieczyszczenie powietrza, wody i gleb lub też uciążliwych dla otoczenia,
- wykorzystanie terenów dla potrzeb turystyki i wypoczynku, przy zachowaniu następujących zasad:
 - ruch turystyczny pieszy powinien odbywać się na wyznaczonych trasach, z określeniem rejonów swobodnej penetracji terenu, uzgodnionych z Nadleśnictwem Wieluń,
 - ruch turystyczny rowerowy i konny powinien być ograniczony do wyznaczonych przez Nadleśnictwo Wieluń i odpowiednio urządzonych tras śródleśnych,
 - dopuszcza się urządzenie punktów widokowych i miejsc wypoczynku,
 - rozwój urządzeń związanych z turystyką, wypoczynkiem i sportem, a także niezbędnych urządzeń z zakresu gospodarki leśnej oraz komunikacji i infrastruktury technicznej warunkuje się spełnieniem wymogów w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu,
- urządzenie tras rowerowych wg proponowanych przebiegów,
- wyklucza się wykorzystanie terenów leśnych dla funkcji osadniczej,
- na terenach stref ochronnych od istniejącej i projektowanej linii napowietrznej 400 kV oraz od istniejących linii napowietrznych 110 kV przestrzegać zakazu lokalizowania zabudowy do stałego pobytu człowieka, a także roślinności wysokopiennej, umieszczania składów, magazynów, parkingów samochodowych itp.,
- w wypadku występowania lub odkrycia stanowisk archeologicznych należy je oznaczyć, zabezpieczyć i powiadomić Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a jeśli nie jest to możliwe, Wójta Gminy Siemkowice,
- w odniesieniu do dróg i szlaków stosuje się odpowiednio przepisy jak dla dróg dojazdowych i pożarowo-leśnych,
- dopuszcza się przeprowadzenie, w razie braku innych możliwości, liniowych elementów infrastruktury technicznej (najlepiej z wykorzystaniem istniejących dróg, duktów i przecinek),
- utrzymanie istniejących kompleksów leśnych i zadrzewień śródpolnych wraz z możliwością powiększenia w oparciu o obowiązujące przepisy.

Cele gospodarki leśnej realizowane będą zgodnie z ustawą o lasach, przy nadaniu nadrzędnej rangi środowiskowo – twórczym funkcjom lasu.

10.4. Tereny przeznaczone do zalesienia

Tereny przeznaczone do zalesienia na rysunku studium (na planszy „Kierunki zagospodarowania”) oznaczone zostały zielonym szrafem i określone warunkami:

- opracowanie projektowe i prowadzenie działalności związanej z zalesieniami terenów wymaga opinii właściwego Nadleśnictwa i służby nadzoru nad melioracjami,
- w wypadku występowania lub odkrycia stanowisk archeologicznych należy je oznaczyć, zabezpieczyć i powiadomić Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a jeśli nie jest to możliwe, Wójta Gminy Siemkowice.

Powyższe ustalenia mają na celu ochronę terenów wartościowych oraz zobowiązania właścicieli do zachowania odpowiedniej równowagi w ekosystemach i kształtowania ich równowagi i naturalnej odporności. Realizacja powyższych zasad ma na celu wyrównanie i ujednoczenie stanu systemów lasów prywatnych do lepszych jakościowo lasów państwowych.

11. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych

W gminie Siemkowice obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi występują przy rzece Warcie w zachodniej części gminy. Na obszarach tych wprowadza się zakaz nowej zabudowy.

Nie ma obszarów osuwania się mas ziemnych.

12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Na obszarze gminy Siemkowice brak jest obiektów i obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. nr 41, poz. 412 oraz z 2002 r. nr 113, poz. 984 i nr 153, poz. 1271)

W gminie Siemkowice nie występują obszary pomników zagłady.

14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji

Zgodnie obowiązującymi przepisami o ochronie środowiska władający powierzchnią ziemi, na której występuje zanieczyszczenie gleby lub ziemi albo niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu, jest obowiązany do przeprowadzenia ich rekultywacji. Rekultywacja w związku z niekorzystnym przekształceniem naturalnego ukształtowania terenu polega na jego przywróceniu do stanu poprzedniego. Na terenie gminy Siemkowice przeznacza się zatem do rekultywacji wyrobisko poeksploatacyjne dawnej kopalni piasku w miejscowości Siemkowice.

Dla zapewnienia atrakcyjnego wyglądu miejscowości niezbędne jest przeprowadzenie działań polegających na:

- utrzymywaniu charakterystycznych układów przestrzennych,
- lokalizacji nowej zabudowy na zasadzie utrzymania skali i charakteru zabudowy istniejącej, uzupełnieniu istniejącej zabudowy rozproszonej we wsiach,
- nie należy dopuszczać do rozproszenia zabudowy,
- kształtowania zabudowy wiejskiej na zasadzie tworzenia zagród stanowiących charakterystyczne dla wsi zespoły zabudowy zwartej,
- tworzeniu ciągów pieszo-rowerowych,
- umożliwienie lokalizacji funkcji mieszkaniowej jak i funkcji wyodrębnionej i samodzielnej, jednocześnie zaś tworzącej w miarę zwarte pierzeje lub zespoły.

15. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

W gminie Siemkowice jedynymi terenami zamkniętymi są tereny, przez które przebiegają linie kolejowe. Granice tych terenów pokazano na rysunku studium, naniesione one zostały zgodnie z Decyzją Nr 62 Ministra Infrastruktury z dnia 25 września 2005 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako tereny zamknięte.

16. Inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie

Wziąwszy pod uwagę uwarunkowania i potrzeby zagospodarowania występujące w gminie Siemkowice, nie wskazuje się innych obszarów problemowych.

V. POLITYKA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA

Sporządzenie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest niezbędnym ogniwem procesu planowania przestrzennego, który ustawowo jest procesem ciągłym. Studium, jako etap poprzedzający plany miejscowe, wskazuje pełen zakres możliwości przedsięwzięć planistycznych oraz realizacji idei i zamierzeń rozwoju, lub ograniczeń czy ochrony, w bliskiej i dalszej perspektywie czasowej.

Opracowanie jest kierowane zasadami zrównoważonego rozwoju i spełnia podstawowe jego kryteria:

- cele społeczne realizowane przez takie kształtowanie struktur przestrzennych, aby umożliwić społeczeństwu stopniowe osiągnięcie poprawy jakości życia, poprzez proporcjonalne rozmieszczenie ludności w stosunku do miejsc pracy i układów osadniczych, zachowanie prawidłowych relacji funkcjonalno-przestrzennych między ośrodkami zamieszkania, pracy, odpoczynku, usług i administracji, wskazanie korzystnego techniczno-przestrzennego standardu środowiska człowieka, kształtowanie środowiska przestrzennego kreującego nowe jakościowo potrzeby i wartości społeczne;
- cele kulturowe osiągnięte przez takie kształtowanie struktur przestrzennych, które chronią istniejące dziedzictwo kulturowe przed zniszczeniem lub dewastacją, poprzez powiązanie obiektów historycznych z krajobrazem naturalnym i wkomponowanie ich we współczesne struktury funkcjonalno-przestrzenne oraz poprzez tworzenie nowych istotnych wartości kulturowych;
- cele ekologiczne osiągnięte przez kształtowanie struktur przestrzennych oddziałujących hamująco na dewastację środowiska i tworzących warunki umożliwiające jego aktywną ochronę poprzez zgodność charakteru i struktury zagospodarowania przestrzennego z cechami i walorami środowiska przyrodniczego, zgodność intensywności zagospodarowania z naturalną chłonnością środowiska oraz jego odpornością na zniszczenia, eksponowanie wartości krajobrazowych i ich harmonijne łączenie z zagospodarowaniem, tworzenie warunków zapewniających ochronę unikatowych wartości środowiska oraz umożliwiających odzyskanie utraconej równowagi ekologicznej;
- cele ekonomiczne osiągnięte przez kształtowanie struktur przestrzennych tworzących warunki wzrostu efektywności gospodarowania poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych i istniejącego majątku, kształtowanie elastycznych struktur przestrzennych, podatnych na dalszy rozwój, kształtowanie warunków przestrzennych tworzących korzystne procesy, kształtowanie układów przestrzennych, których struktura zwiększa sprawność i niezawodność funkcjonowania.

W wyniku przeprowadzonych analiz i studiów dokonano waloryzacji obszaru gminy i określono politykę funkcjonalno-przestrzenną gminy - w pełni czytelną po zapoznaniu się z rysunkiem studium (plansza „Kierunki zagospodarowania, Polityka funkcjonalno – przestrzenna”), gdzie przedstawiono lokalizację poszczególnych obszarów.

W przedstawionej na rysunku studium tabeli pokazano oznaczenia poszczególnych obszarów oraz przypisane im funkcje. Przypisane danemu obszarowi różne funkcje zostaną wyodrębnione w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego z wymaganą w tych opracowaniach precyzją i stopniem uszczegółowienia.

Wszelkie działania przestrzenne na obszarach nie objętych tzw. obowiązkiem sporządzenia planu, wymagają również wyprzedzających działań planistycznych

obejmujących obowiązkowo obszar docelowy wraz ze strefą kontekstu przestrzennego.

W oparciu o uwarunkowania w pełnym zakresie problemowym, tzn. przestrzenno-historycznym, z uwzględnieniem cech szczególnych miejsca i jego tożsamości, przyrodniczo-ekologicznym, komunikacyjnym zarówno jako system lokalny, jak i w powiązaniach zewnętrznych, infrastruktury technicznej oraz infrastruktury społeczno-gospodarczej, a także według zamierzeń organów nadrzędnych oraz wskazań władz samorządu lokalnego zaproponowano koncepcję rozwoju gminy. Koncepcja ta określa cele społeczne, kulturowe, ekologiczne i ekonomiczne, wskazuje kierunki rozwoju gminy na czas najbliższy i dla dalszej perspektywy czasowej.

Generalnie, za zasadę przyjmuje się ochronę i rozwój oraz przekształcenia i intensyfikację istniejących walorów i zjawisk.

Rozproszona struktura osadnicza nakazuje dążenie do koncentracji i komasacji terenów zabudowanych. Będzie to proces bardzo odległy w czasie, ale musi być celowy.

Jako wartości rozwojowo – przekształcające wprowadza się stopniowe przekształcanie rozproszonej zabudowy zagrodowej, różne formy aktywności gospodarczej wspomagające rozwój społeczno-gospodarczy oraz uaktywnienie gospodarcze potencjalnych obszarów obsługujących komunikację.

Realizacja zadań powinna obejmować różne perspektywy czasowe, niejednokrotnie determinowane czynnikami będącymi poza Samorządem Gminy, ale przede wszystkim procesy rozwojowe powinny być sukcesywne i celowe.

Koncepcja zawarta w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Siemkowice” wskazuje na możliwość większej aktywności gospodarczej, dostosowanej do zmiennych uwarunkowań i potrzeb, a jednocześnie chroni i rozwija istniejące walory przyrodniczo-kulturowe i wskazuje możliwość lepszych warunków życia jej mieszkańców, oraz podnoszenia rangi gminy w strukturze województwa.

VI. INTERPRETACJA ZAPISÓW USTALEŃ STUDIUM

1. Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 80 poz. 717 z późn. zm.) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie jest aktem prawa miejscowego, lecz jedynie dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy. Jednocześnie ustalenia zawarte w studium są wiążące dla organów gminy sporządzających plany miejscowe.
2. Ustalenia zawarte w tekście i załącznikach graficznych studium wyrażają jedynie kierunki zagospodarowania przestrzennego obszaru, nie są zaś ścisłym przesądzeniem o formie i granicach zainwestowania i użytkowania terenów.
3. Określenia dotyczące formy użytkowania terenów dotyczą podstawowych i uzupełniających lub towarzyszących rodzajów zabudowy. Na terenach tych mogą być realizowane także inne formy zabudowy, pod warunkiem nie pozostawiania w sprzeczności z formami określonymi w studium.
4. Przy opracowywaniu planów miejscowych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę należy przewidzieć zieleń publiczną, stwarzającą warunki do wypoczynku, estetyki i przejść pieszych.
5. Poza drogami wskazanymi na załączniku graficznym studium, w zależności od potrzeb społeczności lokalnej, możliwa jest realizacja nowych dróg gminnych, których przebieg zostanie ustalony w drodze decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej o ustaleniu lokalizacji drogi lub w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Nowe obiekty winny spełniać wskaźniki i kierunki określone w niniejszym opracowaniu.

VII. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ I SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy to opracowanie strategiczne dla rozwoju przestrzennego Gminy Siemkowice. Mimo, że nie ma ono rangi prawa miejscowego, to jednak stanowi oś systemu planowania przestrzennego na poziomie gminy.

W opracowanym dokumencie znalazły się informacje wynikające z:

- rozpoznania aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jej rozwojem,
- sformułowania kierunków rozwoju i zagospodarowania przestrzennego gminy, a także podstawowych zasad polityki przestrzennej i zasad ochrony interesu publicznego,
- stworzenie podstaw do koordynacji sporządzania planów miejscowych i wydawania decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego wydawanych w przypadku ich braku,
- integrowanie polityki przestrzennej państwa z interesami gminy, a także wpływanie na formułowanie zadań rządowych, wojewódzkich i powiatowych, związanych z priorytetami rozwoju gminy,
- zbiorów informacji stwarzających warunki dla marketingu przestrzennych walorów gminy w celu lokowania tu działalności związanej z preferowanymi formami aktywności gospodarczej i społecznej,
- promocji walorów i możliwości inwestycyjnych gminy.

Podczas kolejnych etapów realizowania opracowania analizie poddane zostały istniejące opracowania planistyczne i inne branżowe, wydane decyzje o pozwoleniu na budowę, wydane decyzje o warunkach zabudowy, wydane decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz wnioski złożone przez zainteresowanych. W ten sposób określone zostały potrzeby i aspiracje społeczeństwa, władz i przedsiębiorców, a także zjawiska wpływające na samą przestrzeń gminy. Ustalone zostały:

- stan środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- stan i faktyczne wyposażenie w infrastrukturę techniczną, transportową i społeczną,
- potencjał demograficzny,
- potencjał ekonomiczny i gospodarczy gminy,
- sytuacja na rynku pracy oraz problemy związane z bezrobociem.

Zebrane informacje posłużyły do przeanalizowania ich pod kątem możliwości przestrzennego kształtowania gminy. Wyniki przeprowadzonych badań stanowią bazę do określenia kierunków rozwoju gminy oraz rozpoznania jej predyspozycji i możliwości z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego. Zaproponowane nowe tereny inwestycyjne w pełni wystarczają na zabezpieczenie potrzeb gminy w zakresie terenów budownictwa mieszkaniowego, działalności usługowej i gospodarczej na najbliższy okres, przy jednoczesnym zachowaniu w stanie nienaruszonym walorów środowiska. W studium znalazły się także wytyczne dotyczące zagospodarowania terenów rolnych i leśnych w taki sposób, aby nie uległy one nadmiernej degradacji.

Realizacja ustaleń studium, wynikająca z przeprowadzonych analiz opiera się przede wszystkim na:

- stymulowaniu rozwoju gminy,
- inspirowaniu i realizowaniu programów zmierzających do poprawy jakości życia mieszkańców,
- udziale samorządu gminy w procesie opracowywania, uchwalania, aktualizacji i oceny realizacji,
- tworzeniu infrastruktury dla istniejących i planowanych inwestycji,

- zapewnieniu współdziałania samorządu gminy z samorządem powiatowym i wojewódzkim odnośnie prowadzonych analiz i studiów z zakresu zagospodarowania przestrzennego powiatu, zagadnień jego rozwoju, styków pomiędzy gminą a gminami sąsiednimi,
- analizie i kontrolowaniu stopnia wykorzystania gruntów.

Z przeprowadzonych analiz wynika, że dotychczasowe kierunki rozwoju i istniejące funkcje gminy mogą być kontynuowane, pod warunkiem zwrócenia większej uwagi na zrównoważony rozwój wszystkich z nich oraz na aktywizację mniej znaczących dotychczas funkcji, do takiego stopnia aby stały się czynnikami napędzającymi rozwój gminy Siemkowice.

VIII. OBJAŚNIENIE ZMIAN W NOWYM OPRACOWANIU W STOSUNKU DO POPRZEDNIEJ EDYCJI STUDIUM

Rada Gminy Siemkowice Uchwałą nr XXIV/150/01 z dnia 20 grudnia 2001 r. przyjęła „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Siemkowice”.

W dniu 28 grudnia 2007 r. Rada Gminy Siemkowice Uchwałą Nr XI/48/07 wyraziła wolę zmiany studium.

Zgodnie z w/w uchwałą zakres opracowania drugiej edycji studium obejmuje obszar gminy Siemkowice.

Uaktualniono część dotyczącą uwarunkowań, ponadto we wprowadzeniu wyjaśniono przyczynę przystąpienia do zmiany studium.

Zgodnie z pismem Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, Wydziału Infrastruktury z dnia 16 stycznia 2008 r., znak: IAI. 7041/204/76/MG/08 zmianę studium sporządzono z uwzględnieniem wszystkich wymogów art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, objaśniono dokonane zmiany, określono obszary wymagające przekształceń i rehabilitacji oraz inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym. Uwzględniono ustalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego.

Zgodnie z pismem Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego z dnia 25 stycznia 2008 r., znak: ZK-II-7041//23/06/08 uwzględniono postulaty dotyczące ochrony wody pitnej, przygotowania sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, lokalizacji parkingów dla pojazdów przewożących materiały niebezpieczne oraz strefy ochronnej projektowanej linii elektroenergetycznej 400 kV.

Zgodnie z pismem Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, Wydziału Środowiska i Rolnictwa z dnia 21 stycznia 2008 r., znak: SR.VII-A/6617-1/z/31/2008 uwzględniono konieczność racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, konieczność ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniami w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej oraz ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych.

Zgodnie z pismem Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi z dnia 22 stycznia 2008 r., znak: RO. V./204/76/MG/08 uwzględniono aktualne granice udokumentowanych złóż kopalin oraz istniejących terenów górniczych.

Zgodnie z pismem Okręgowego Urzędu Górniczego w Kielcach z dnia 25 stycznia 2008 r., znak: KIE/511/0005/08/00117/LS zawarto informacje o znajdujących się na terenie gminy obszarach i terenach górniczych.

Zgodnie z pismem Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Łodzi – Delegatury w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 25 stycznia 2008 r., znak UOZ-PT-4430/5/2008 ustalono zasady zapewniające ochronę stanowisk archeologicznych znajdujących się na trasie projektowanej linii. Uwzględniono także wyniki badań powierzchniowych.

Zgodnie z pismem Zakładu Energetycznego Łódź – Teren S. A. z dnia 29 stycznia 2008 r., znak: 10-RR-000080-2008/618 uwzględniono wytyczne odnośnie kolizji projektowanej linii 400 kV z istniejącą napowietrzną linią 110 kV „Trębaczew-Rusiec”.

Zmiany w niniejszym opracowaniu polegają przede wszystkim na wprowadzeniu nowego przebiegu projektowanej linii elektroenergetycznej NN 400 kV Belchatów - Trębaczew zarówno w części graficznej jak i tekstowej.

Całość ustaleń studium dostosowano do przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80 poz. 717, z późn. zm.).